

ИБАРСКЕ НОВОСТИ

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИЧКА И ДРУШТВЕНА ПИТАЊА

ГОДИНА XXV

БРОЈ 970.

КРАЉЕВО

31. март 1972.

ЦЕНА 1 ДИНАР

Рукописи се не враћају

ВАША БАНКА
СЕДИШТЕ КРАЉЕВО
ФИЛИЈАЛЕ РАШКА
И ЧАЧАК
КАМАТА НА ШТЕД
ЊУ ОД 7,5 — 10%

Титу поводом године квалитета

Радници Републичке станице саобраћајне милиције РСУП-а СР Србије у Краљеву, са збора упутили су телеграм председнику Републике Јосипу Броз у Титу, поводом прихватања покровитељства акције године квалитета.

— Ми најмлађи радници најмлађе Станице саобраћајне милиције РСУП-а СР Србије, својим радом и настојањем учинићемо све да квалитет рада нас милиционара и наш однос према учесницима у саобраћају буде на завидној висини — каже се између осталог у телеграму.

Припадници Републичке станице, уједно су председнику Титу честитали и 80. рођендан.

М. Г.

МЕРЕ ПРОТИВ ЕПИДЕМИЈЕ ВЕЛИКИХ БОГИЊА

У ОПШТИНИ КРАЉЕВО НЕМА ОБОЛЕЛИХ

● РЕКАО ЈЕ ПРОШЛОГ ПОНЕДЕЉКА У РАЗГОВОРУ СА НАШИМ НОВИНАРОМ ПРЕДРАГОМ МАРКО ВИЂЕМ ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ КРАЉЕВА ДР МИЛЕНКО МОЈСИЛОВИЋ, КОЈИ ЈЕ ИСТОВРЕМЕНО И ПРЕДСЕДНИК ШТАБА ЗА СУЗБИЈАЊЕ КАРАНТИНСКИХ БОЛЕСТИ.

После првих вести о појави опаше заразне болести у неким општинама на Косову, у нашој општини предузете су од Штаба за сузбијање карантинских болести и здравствене службе врло ефикасне превентивне мере на заштити становништва путем вак-

цинисања и друге мере предрожности које су биле веома нужне. Може се рећи

шпој молби и одговорио на неколико питања.

Друже председниче, какво је стање на подручју краљевачке општине и да ли је забележен који случај појаве великих богиња?

На територији наше општине није забележен ни јед-

сматрали, да би им пружи-ли евентуалну помоћ, а заштитили истовремено и околину у којој се они крећу.

Како је организован контрол и какве се мере предузимају за лица за која се сумњају да су оболела од вариоле?

За време вакцинисања у Дому друштвених организација

Са проширеног састанка Извршног одбора ССРН Рашка

Усвојен Друштвени договор о запошљавању

- ДРУШТВЕНИМ ДОГОВОРОМ ПРОТИВ ВЕЗА, МИТА И КОРУПЦИЈЕ
- ПРОТИВ ДОГОВОРА СУ ОНИ КОЈИ СУ ДО САДА ИМАЛИ ПРИВИЛЕГИЈУ КОД ЗАПОШЉАВАЊА
- РАСПРАВЉАНО И О ПРОБЛЕМИМА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА

Прошле недеље у Рашки је одржан проширени састанак извршног одбора ССРН, коме су поред представника месних организација Социјалистичког савеза, присуствовали и руководиоци друштвених организација општине, међу којима и посланик Нада Соmek.

На састанку, коме је председавао председник Општинске конференције ССРН Раде Ђурчић, било је речи о улози средстава јавног информисања, друштвеном договору о запошљавању и питању избора у Социјалистичком савезу, који треба да се заврше до краја априла месеца.

Говорећи о информисаности јавности на овом подручју путем штампе и радија,

сви дискусанти су истакли велику улогу листа „Ибарске новости“ и Радио Краљево. Писмени захтев и усмено излагање директора главног и одговорног уредника „Ибарске новости“ Добросави Гемалевића за доделу средстава у износу од 20.000 динара, подржали су сви учесници овог скупа.

— Лист „Ибарске новости“ је наш лист. Радио Краљево исто тако. Непотребно је говорити колико су, мислим на лист и радио, учинили на благовременом информисању наших грађана о свим збивањима у јавном, културном, привредном и спортском животу општине. Сматрам да су досадашња средства која је Скупштина општине издвајала за ову уста-

нову исувише мала — боље рећи никаква. Уколико из буџета Општине не буде могло да се одвоји свих 20.000, део средстава до тог износа могу обезбедити друштвено-политичке организације — река је Нада Соmek.

На састанку Извршног одбора усвојен је и друштвени договор о критеријумима и приоритету запошљавања на подручју општине Рашка.

Потреба за самоуправним и друштвеним договарањем код разрешавања проблема у запошљавању, резултат су насталих противуречности које прате наш развој као и неопходност да се те противуречности у запошљавању решавају уз широко учешће радних људи и њихових асоцијација — каже се у уводу Друштвеног договора.

Договором, који су подржали сви присутни, омогућиће се стварање приближно једнаких услова за запослење према приоритету и друштвеној оправданости, а на основу заједничких прихваћених критеријума, који треба да онемогуће деформације, као што су мито, привилегија, корупција...

(Наставак на 3. страни)

да се са пуном одговорношћу Штаба, здравствених радника и свих друштвених фактора, укључујући и савесно и дисциплиновано понашање свих наших грађана ова акција успешно води. Само прегорним радом свих лекара и целокупног медицинског особља наше општине на плану вакцинисања грађана постижу се добри резултати.

И поред тога што се о овим акцијама не само у нашој општини већ и у читавој Републици грађани благовремено информисају путем средстава информисања позивају да се одазову наредби за вакцинисање, појављују се ту и тамо код нас извесна нагађања и дезинформације које међу грађанима стварају извесну узнемиреност. Тим поводом наш нови нар Предраг Марковић водио је прошлог понедељка са председником Скупштине општине Краљево др Миленком Мојсировићем разговор како би се добила права слика епидемиолошке ситуације у граду и селима општине. Мојсировић се одазвао на-

дан једини случај обољења од великих богиња, а нема ни сумњивих. Ми имамо само неколико лица која су била у контакту са оболелим у другим срединама и такве болеснике смо на неки начин изоловали, да би их по-

Ми смо сва лица која су била у контакту са оболелим (контакт првог реда), та здрава лица изоловали из њихових средина, не да би их лечили, они нису оболели, они су здрави. Њих у једној установи затвореног типа посматрамо, меримо им температуру, а лица која у току једног периода имају повишену температуру премештамо у здравствену установу, не као оболела од великих богиња, него као сумњива. На срећу сви ти сумњиви у највећем броју случајева нису оболели од вариоле, већ имају температуру у овим пролећним данима обично из сасвим других разлога.

Грађани су стрпљиво чекали у реду да би примили вакцину

Како смо сазнали, на време је почело вакцинисање и сеоског становништва на овом подручју.

Како је кроз Краљево, отворен и прометан град, обезбеђен транзит?

Полазећи од чињенице да је успешна вакцинација, нај

М. Г.

(Наставак на 3. страни)

ПРИЈЕМ КОД ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Прошлог четвртка поводом успеха које су постигли краљевачки атлетичари на Балканском првенству у кросу одржаном у Атини, председник Скупштине општине Краљево др Миленко Мојсировић, организовао је пријем у њихову част. Том приликом он им је честитао на постигнутом успеху, похвалио је рад атлетског клуба Металац и обећао да ће се заложити како би се пружио више помоћи овом узорном спортском колективу. Пријему су поред једног броја атлетичара Металца присуствовали спортски радници из града, представници јавног живота и ЈНА.

Трибина „Ибарских новости“

КОД ДОКТОРА КРОЗ ПРОЗОР

У суботу, 18. марта отишла сам до ушћанске амбуланте око 9 часова да примим инјекцију. Наишла сам на затворена врата, мада ми је познато да и суботом треба да постоји дежурни лекар. Међутим, кроз прозор сам угледала у чекаоници неколико пацијената који нису знали да ми одговоре зашто су врата закључана. Додуше, веома љубазно су ми предложили да уз њихову помоћ уђем кроз прозор код лекара. Нисам могла да то прихватим, већ сам опет покушала да уђем на врата. Обратила сам се лекару Вожи Раденковићу за помоћ, међутим он ме је грубо избацио напоље и рекао ми је да не долази у обзир да примим тог дана инјекцију, већ у понедељак. Тако сам се вратила кући необављена посла уз веома тежак осећај који сам по-

нела из здравствене амбуланте на Ушћу.

Десанка Ерац,
Павлица код Ушћа

АНОМАЛИЈЕ

Данас се много говори о праву на коришћење свога рада, о поштовању уставности, о онемогућавању експлоатације у било каквом виду. Сведоци смо, нажалост, често кршењу свега овога. Ево је днот личног примера који говори баш о таквим аномалијама у нашем друштву.

Пре двадесет година сам купио малу, скромну кућицу од 30 м² за своју породицу. Још ни до данас нисам успео да се у њу уселим. Станујем и даље приватно плаћајући високу станарину. У мојој кући станује човек који је имао своју кућу, али је продао и новац попио.

Тако ми је онемогућено право на коришћење онога што сам својим радом стекао. Није ли ово већ преживела нужност која је у годинама одмах после рата донекле и имала своје оправдање? Бојим се, како ствари стоје, да се никада нећу ни уселити под свој кров, већ ћу вечито бити туђи подстарица. Да ли је то право, желео бих да ми неко одговори.

Душан Арсенијевић,
пензионер М. Кекекића
бр. 7 — Рибница

ПРИМЕР ЛЕПОГ ПОНАШАЊА

Недавно сам путовао из Краљева у Београд аутобусом. Приликом уласка у аутобус, с обзиром да сам имао доста ствари, а старији сам човек, пла-

шио сам се да ли ћу се на време укрцати. Пријатно сам био изненађен када ми је пришао један млади човек, службеник аутобуске станице и помогао ми да унесем ствари и уђем у аутобус. Желео сам да сазнам његово име и да га частим због помоћи, међутим, он је само одговорио: „Ми смо ту ради вас путника, да вам помогнемо, а за свој рад примамо плату. Желим Вам срећан пут“.

Ипак, пре поласка аутобуса успео сам да сазнам како се зове овај љубавни млади човек. Угледао сам га у одељењу одлазних и поласци аутобуса. Рекоше ми да се зове Бранислав Пауновић и зато овом приликом желим да га истакнем као пример лепог понашања према путницима, што је за сваку похвалу.

Негослав Дуркалић
Београд — Уралска 44

ТЕК ПРЕДСТОЈИ

РАСПРАВА О УСТАВУ СРБИЈЕ

У организацијама Социјалистичког савеза у Србији расправа о другој фази уставних промена почеће наредних дана. Како се предвиђа, то ће бити почетак широког, плебисцитарног и суштинског изјашњавања најширих слојева друштва у Републици о изменама Устава. По неким мишљењима, тек ће ова фаза јавне расправе, која ће трајати до краја године, показати хоће ли после тога Србија добити нови устав или опет само — амандмане.

Очекивања да расправа постане тако широка и свестрана нису без основа. У Србији такво изјашњавање било је пре осам година за време доношења Устава из 1963. године. Касније измене тог устава углавном су „пролазиле“ без много буке. Коначно, то је, без малог, био случај и са прошлогодњом првом фазом садашњих уставних промена. Примедба, предлога и сугестија било је тада толико мало да је, како је то дужовито приметили ових дана један функционер Социјалистичког савеза, „јасно зашто је сада спровођење амандмана у живот у радним организацијама доста на тегнуто“.

Предстојећа расправа, како се очекује, биће прилика да се провери и доследност досадашњих ставова око уставних промена. Када су се водиле дебате о промени устава федерације сви смо били сведоци принципијелности коју, наравно, ваља и сада доказати када те нове принципе из новог савезног устава треба у републикама и покрајинама спровести у живот.

У републичком руковод-

ству Социјалистичког савеза овим поводом се истиче да ова организација не би требало да буде само технички организатор јавне расправе о уставним променама, него активни чинилац у тражењу најбољих решења. Сем тога, као организација која окупља различита удружења грађана, Социјалистички са-

вез би у тој расправи требало да утиче на прецизнија места и улоге тих удружења у будућем политичком систему Републике. Без обзира на богатство идеја које ће у овој предстојећој расправи бити испољене, солидну подлогу за све — и појединце и организације које буду желеле да сопстве-

ним напором допринесу изналажењу најбољих уставних решења — добро ће доћи документ о полазним основама за другу фазу уставних промена, који је, као својерсну политичку платформу, усвојила недавно републичка скупштина.

3. 3.

НАШЕ НАВИКЕ И ОДВИКЕ

РАЗЛИКЕ

Кад год у новинама спазим напис или само наслов о социјалним разликама, ја се сетим једног догађаја од пре петнаестак година. Сетим се догађаја баш из оног времена када је килограм црног хлеба коштао 44 динара (у динарима је још владала једнакост — није било ни старих ни нових), кирију у студентском дому када смо плаћали 1.200. — динара, а ручак у студентској мези („Код три костура“ или у ма којој другој) коштао је 60 динара — за све редовне студенте. У то време још није било студентских кредита, а већина нас је живела од неколико хиљада динара месечно — само мали број срећника примао је сваког првог од родитеља огромну суму од 10.000 динара.

И баш у том времену у коме су, такође, постојале неке разлике које нисмо зна-

ли социјалне, а које смо осећали, једна разлика или не правда, или тако нешто — баш међу нама — тадашњим студентима — погодила ме је и урезала ми се у сећање тако да и данас патим.

Мој пример и ја, заједно са још неколико колегиња и колега, седели смо у једној од слушаоница факултета и учили. Прошло је седамнаест часова. Најгладнији су већ отишли у мезу да буду први на вечери. И баш тада Лула нас је позвала да у собу увече дођемо код ње. Више се не сећам да ли је она правила жур или славила рођендан, али добро знам да нас је све позвала.

Били смо бруцоши. Ми из унутрашњости тешко смо се влађивали брудошкост — паланачки комплекс. То је било први пут да нас неко од Београђана позове у своју кућу. Наравно, изузев недељних ручкова код рођака — на којима се и ми и наши београдски рођаци нисмо осећали најпријатније. То су биле наше, такорећи породичне посете. А сада је Лула звала неколицину нас да дођемо код ње.

Нас неколико колега са године били смо нераздвајни, али Лула је била најбоља пријатељица са мојим цимером. Ишли су заједно на сва предавања, а често су време проводили и у дугим и усамљеним шетњама. Не, нису се забављали, али њихово пријатељство је било толико нежно да смо са интересовањем пазили када ће оно да прерасте у љубав. (Старији читаоци се сигурно сећају тог стања, а млађе — младости хвала — на то ни не треба подсећати.)

А Лула, нежне и продуховљене лепоте позвала нас је на неку своју прославу, рођендан, жур или тако нешто. Одушевљено смо прихватили позив. Само се мој цимер одједном збунио и постао некако сетан. Не знам зашто сам ја баш у њега погледао. Ђутао је и рукаве свог џемпера, који су се већ почели да цепају, увлачио у сак.

Следеће суботе скоро сви смо се нашли код Луле. Сада се не сећам ко све није дошао, знам да мог цимера није било међу нама. Лула је била нестрпљива у ишчекивању — ја нервозан што ступао мене пита зашто Он није дошао. То ишчекивање по тисло је из мог шања целокупну прославу. А сећам се да сам се вратио у нашу собу око поноћи и затекао цимера како учи. Учинио ми се као да је мене очекивао. Као и да ми се обрадовао. Није ми дуго објашњавао зашто није дошао код Луле. Само ми је показао исцепане крајеве на рукавима џемпера.

Знао сам да не вреди да се убеђујемо, али морао сам да му кажем да смо га сви ишчекивали. И Лула.

Године су прошле. Мој некадашњи цимер постао је стручњак и доста добро зарађује. Џемпер са дугачким рукавима никада не носи, а када се поведе разговор о социјалним разликама он се чудним осмехне. Као да се сети студентских дана и времена када је престало његово и Лулино пријатељство.

ВАСКИН

ВЕСТИ СА ТЕЛЕФОНА 22-652
Уређује: МИЛАН ГЛИШОВИЋ

ПОЗИВАМО ВАС — ПОЗОВИТЕ НАС

У сваком броју нашег листа, мало места и за вас, драги читаоци. Потребно је да се јавите нашој редакцији на телефон 22-652, или ћемо вас ми позвати (случајним избором), па ће свака новост за коју мислите да је вредна пажње бити и објављена. Надамо се да ћете бити добри сарадници.

СЛОБО ВЕЛИЧКОВИЋ, УГОСТИТЕЉ:

ОДМОР ЗА РАДНИКЕ

— Као приватни угоститељ увек сам размишљао: зар морамо толико да радимо да не знамо шта је то недељни или годишњи одмор. Није се то односило само на мене који још годинама не знам шта је годишњи одмор, већ и за раднике који послују у мом локалу. Ипак сам се одлучио, да је одмор неопходан свима нама. У будуће, недеља ће бити дан одмора за све нас који радимо у кафани „Зелени венац“. Не знам да ли сам први, али апелујем и на остале приватне угоститеље да својим радницима омогуће у току седамнице један дан одмора као што га имају и сви наши запослени грађани.

АНИЦА МИЉКОВИЋ, домаћица:

ВАКЦИНАЦИЈА

— Мене и моју породицу највише је узбудила појава великих богиња. Мислим да је у Краљеву учињено све да се на време спроведе вакцинација становништва. То је доказ да су наше здравствене службе биле на нивоу задатака.

ПЕТАР СПАСИЋ, ватрогасац:

ЗАПОСЛЕЊЕ

— Ђерка ми је завршила стенодактилографију и већ пет година не може да се запосли, и ако смо обијали многе прагове. Нас четворо је у кући, а ја зарађујем свега 1.050 динара. Поред тога супругу га ми је 12 година била пријављена на бироу за запошљавање, али се ни она није могла запослити. Где сам се год појавио рекли су ми да има „тежких“ случајева. Да све буде још горе 18 година станујемо сви само у соби и кухињи. Тражио сам већи стан и опет ништа.

РАДОЈКО ФИЛИПОВИЋ, инж. агрономије Нови Пазар:

СУША И БОГИЊЕ

— Богиње су тема дана у Новом Пазару. Панике ипак нема. Вакцинација се успешно спроводи. По ред богиња још један велики проблем мучи овај крај. У питању је суша. Ако овако продужи биће

зло за пољопривреду. Сада се истина обавља сетва, али и сува земља. Ози ми усеви се веома споро развијају, а вештачка ђубрива не делују, зато је забринутост пољопривредника у околини Новог Пазара оправдана.

БРАНИСЛАВ СТЕВИЋ, грађевински техничар „Каблара“:

УГАНДА

— Вратио сам се пре неколико дана из Уганде, где радници „Каблара“ раде в.г. изградњи фабрике чамучног предива у месту Лири 400 километра северно од Кампале. То је уствари сарадња са извођачем радова Енерго пројектом. И прошле године радници „Каблара“ су радили у овој далекој афричкој земљи.

Могу рећи да су се наши радници веома брзо адаптирали на тамошње услове рада и живота. Има наравно проблема при споразумевању јер са њима ради велики број африканаца, али су успели да науче нешто речни сушали и енглеског језика. Када то не помаже слушају се „гимнастиком“ нотами и рукама.

Мада сам са собом донео преко тридесетак писама и лично их уручио породицама наших радника, желео бих да преко нашег листа свима поручим да се не брину за своје рођаке и пријатеље. Сви су обезбеђени удобним станом, здрави су и добро зарађују.

ИЛИЈА МАРИНКОВИЋ, службеник:

РУЖНА СЛИКА

— Синоћ сам био у граду са супругом. Испред „Муње“ у центру града, једна група необузданих младиха додацивала је пролазницима. У једном тренутку налетели су на нас. Случајно или намерно (!?) Не знам. Помислио сам најпааметније је ћутати. Педесет метара даље на Тргу Маршала Тита, опет се једна група утркивала између мирних пролазника. У тој журњи један од младиха је налетео на аутомобил. Остали „јунаци“ дали су се у бегство. Нешто даље два малишана су гласно певала. Један од њих је рекао: „Не узнемиравај пролазнике!“. Ружна слика. Дунгла на асфалу. Шта је то?

Белешка

НУЛОМ ДО МИЛИОНА

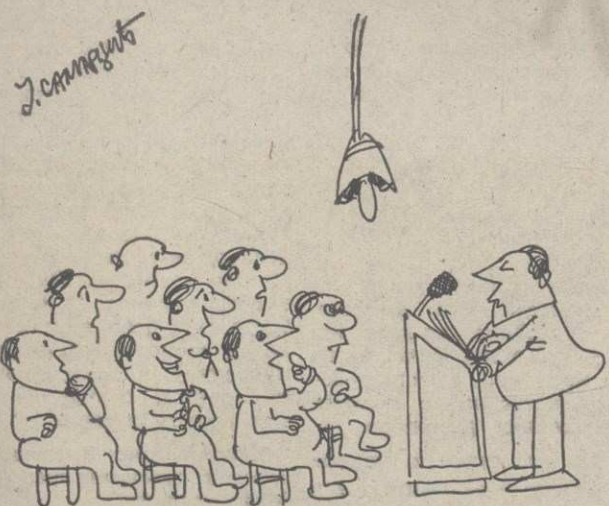
Љубивоју Ракићу (45) није први пут да посегне руком у друштвену касу. Пружена му је шанса да се исправи, али је опет искористио да узме неки динар. Септембра месеца прошле године, приликом замењивања главног благајника „Папирпромета“ синула му је идеја како да помоћу једне нуле узме нешто преко милион старих динара. Када му је Гордана Васиљевић, пословођа књижаре „Папирпромет“ донела дневни пазар, као улаз у благајну уписао је 1.500,00 уместо 15.000,00 нових динара! Заправо четири уместо пет нула, и у његовом увек „ш-

пљем“ цепу нашло се 13.500 нових динара. Наравно на крају године махинација Ракића је откривена, подигнута оптужница и изречена судска казна.

Можда ово не би било ни толико важно, а ни значајно, да се овакви и слични потези бивших преступника често не догађају. Сведоци смо да се таквим људима поред казни затвором изричу и забране распоређивања материјалним вредностима, па се ипак догађа да им неко из незнања, или преко везе омогући такво радно место.

М. Г.

НАША ПОСЛА

— Поголе се на говорницу, а цело време ћути!
— Па не говори са целим колективом...

НОВИ ПАЗАР:

СЕМИНАРИ
ЗА ОМЛАДИНСКЕ
АКТИВИСТЕ

У оквиру програма идејно-политичке активности Општинске конференције Савеза омладине у Новом Пазару, одржано је током марта неколико сусрета са омладинским руководиоцима на подручју града.

Тако је 12. марта за више од 150 чланова омладинских руководстава одржан циклус од три предавања. Младима је о Средњорочној плану развоја Општине говорио Мехмед Вајтић, председник Скупштине општине, док је на тему „Млади и Савез комуниста“ говорио Миломир Петровић, секретар Општинског комитета Савеза комуниста. О самоуправљању је говорио Растко Палибрк, председник Општинског синдикаталног већа. Присутни су по казали велики интерес за све три теме, па је предавачима постављено неколико десетина питања.

Већ наредне недеље, 19. марта, пред више од 500 ученика новопазарских средњих школа, о концепцији општенародне одбране говорио је потпуковник Дане Чанковић. Млади су се посебно интересовали о формирању омладинских територијалних комитетица.

С. П.

ПОЛИТИЧКА ТЕМА

ССРН У ИЗМЕЊЕНОМ УСТАВУ

Друга етапа уставних промена

Већ прве размене мишљења о месту и улози Социјалистичког савеза у измењеном политичком систему укажују да његово прилагођавање, уз сопствено мењање, може дати том систему изразитија својства непосредне самоуправне демократије. Са друге стране, целовите измене у политичком систему отварају простор за измену улоге и позиције Социјалистичког савеза у друштву.

Сматра се да би се Уставом могли утврдити и основни односи и узајамности Социјалистичког савеза и скупштина а и других фактора политичког система — у процесу оживотворења интереса и тежње грађана које они износе, о којима расправљају и за које се залажу у овој друштвено-политичкој организацији. Без тога, како се истиче, „политичког инструментарија“ Устав неће моћи да буде снажније политичко и правно оруђе радних људи.

Посматрано са становишта политичке сврсисходности у Уставу би о Социјалистичком савезу требало више и јасније рећи. Уставне одред-

бе су и основа, како се сматра, за уношење Социјалистичког савеза у поједине законе и статуте, нарочито у погледу изборне функције. Тербало би и јасније рећи шта грађани могу очекивати од Социјалистичког савеза као субјективног политичког чиниоца у односу на стварне објективне могућности.

Ако се има у виду општи поглед на улогу и место Социјалистичког савеза у политичком систему, у Уставу би требало, пре свега, истаћи да је политичка и самоуправна активност у ССРН уставно право грађана. При томе на значити шта све радни људи и грађани могу да остварују у Социјалистичком савезу.

Начелно, али прецизно, на значити место и улогу Социјалистичког савеза у политичком систему приликом стварања политичких ставова и одлука у друштву. Предлаже се да би требало нагласити и политичку улогу Социјалистичког савеза и политичко договарање — као основни метод његовог рада.

Пажњу привлачи и мишљење да би у Уставу требало истаћи да су скупштине обавезне да размотре иницијативе и предлоге Социјалистичког савеза и када је то дато у више варијанти. Да се скупштине обавезу да пре решавања о значајним друштвеним питањима консултују Социјалистички савез, од носно да без такве консултације не могу да доносе нормативне одлуке.

Кандидациону и изборну функцију Социјалистичког савеза требало би, у основним садржајима, подићи на степен уставног нормирања. У томе дати суштину односа изабраних личности, делегата и делегација и Социјалистичког савеза у току трајања њихова мандата.

С. М.

ИЗ УДРУЖЕЊА ДИЈАБЕТИЧАРА

Кривична пријава
против секретара

СУП је поднео ових дана кривичну пријаву против Хранислава Лазовића, секретара Удружења дијабетичара у Краљеву, о коме смо у једном од прошлих бројева опширно писали. Кривична пријава је поднета и против Обрени Мирковића, књиговође Медицинског центра у Краљеву, који је по уговору о делу водио књиговодство Удружења дијабетичара у Краљеву — јер постоје основи сумње да је извршио кривично дело.

Између осталог у пријави стоји да је Хранислав Лазовић из фонда заједничке потрошње, у коме нису постојала никаква средства, узео 18.000 динара. Поред тога он је, користећи свој службени положај, чековима подизао у неколико наврата веће суме новца. На тај начин, Лазовић је у 1971. години преко благајне — готовински, путем чекова наплатио 32.250,00 динара.

У току протекле године Хранислав Лазовић, је у намери да себи прибави против правну имовинску корист, као секретар Удружења написао молбу за доделу кредита за изградњу радничких станова, коју је путем поште доставио: Дуванској индустрији Ниш, Куманово, Прилеп, Скопље, Тобачка товарна — Љубљана, Дуванском комбинату Нови Сад и многим другим предузећима. Треба рећи да овој радној организацији кредити уопште ни су били потребни, нити је грађана било каква стамбена зграда. Лазовић је писмо упутио са намером да кредит прибави за себе.

И. М.

Поред ових, инспектор Службе друштвеног књиговодства Петко Јонлија, открио је још низ других злоупотреба. О свим овим незаконитостима и злоупотребама знао је хонорарни књиговођа Обрен Мирковић.

М. Г.

РАШКА

УСВОЈЕН ДРУШТВЕНИ
ДОГОВОР О
ЗАПОШЉАВАЊУ

(Наставак са 1. стране)

Радне организације, и други органи, потписници Договора, биће дужне да се придржавају његових одредаба. У противном, сносиће санкције предвиђене Договором.

— Овим документом решеће се питање запошљавања оних људи којима је посао заиста најпотребнији. Непотребно је наводити многе примере, где су се запошљавали они којима је то било најмање потребно, они који имају велике приходе од пољопривреде, а са друге стране остали су без посла они који нису имали никаквих средстава за живот. Зато није ни чудо што кроз Општинско синдикално веће свакодневно дефилују лица, која траже помоћ и жалбе се на разне неправилности — каже председник Општинског већа синдикала Вожа Јеленковић.

Преднацрт Друштвеног договора до сада се налазио у свим радним организацијама и установама. После његовог модифицирања према примедбама, сада је у фази усвајања. До сада је овај документ усвојило преко 50 одсто радних организација и установа на подручју општине Рашка. По оцени Општинског синдикалног већа има изгледа да и преостале организације ускоро ставе свој потпис на документ о запошљавању, мада се према њему јављају и отпорни у неким радним организацијама, захваљујући углавном појединцима, који се плаше да не остану без привилегија које су у том смислу до сада имали.

М. Глишковић

РАТИНА:

Са извора Бубан, ове недеље увело је водовод шест домаћинстава у Доњој Ратини. Вредност радова се дени на преко 20 хиљада нових динара. Све радове мештани су извели сами.

Како смо сазнали, иницијатор ове значајне акције био је Здравко Гајовић.

Стопама ових домаћинстава, кренуће ускоро и други мештани села Ратине.

М. Г.

УМЕСТО КОМЕНТАРА

ШТА РАДЕ КУЋНИ САВЕТИ?

Шта раде кућни савети и да ли су препуштени сам себи, питање је које се све чешће чује. У Краљеву мало ко о томе зна. Чини нам се да станари зграда у друштвеној својини самоиницијативно је дни друге смењују и да се њиховом избору у кућне савете не поклања увек довољна пажња. Разуме се, тежња је да у ове органе уђу они грађани који по оцени скупова станара имају највише услова за рад, који су вољни да те послове обављају, а којима истовремено лежи на срцу брита о нашим зградама у којима станујемо.

Ову тежњу са своје стране требало би да пот-

Вакцинисање најмлађих

МЕРЕ ПРОТИВ ЕПИДЕМИЈЕ ВЕЛИКИХ БОГИЊА

У ОПШТИНИ КРАЉЕВО
НЕМА ОБОЛЕЛИХ

(Наставак са 1. стране)

опробаније и најсигурније средство заштите против великих богиња ми смо се обрели ратили суседним срединама са молбом да у проласку кроз наш град, у доласку у наш град, не упућују лица која нису вакцинисана. Са своје стране смо се обавезали да у друге средине нећемо упутити невакцинисана лица.

У Краљеву нису распуштене ни основне ни средње школе?

У првих недељу дана наше превентивне акције грађани су тражили вакцину,

а доцније су вршили притисак да распустимо школе. Та мера у епидемијама није корисна и она може да изазове више последица. Када деца иду редовно у школу практично смо у могућности да пратимо њихово здравствено стање. Уколико би распустили школе, не би смо обезбедили децу, јер немогуће је изоловати дете, затворити га у стану не пуштајући га да контактира са другим... Зато сматрамо да уопште не долази у обзир да се распусте школе. То није само наш став, већ и став епидемиолога као науке и ми се њега придржавамо.

ПОСЛЕ ДОГАЂАЈА У ИСТОРИЈСКО АРХИВУ
У КРАЉЕВУПОЛИТИЧКА ОДГОВОРНОСТ
ПРЕ СВЕГА

Наша јавност је упозната са „случајем“ Историјског архива, боље речено његовог директора Милољуба Спасојевића, који је на седници радне заједнице забранио притуп председнику Општинског синдикалног већа и новинарима. Да парадокс буде већи све се ово одиграло баш за време одржавања Друге конференције Савеза синдикала Југославије, време када се најозбиљније разговарало о проширењу самоуправних права радних људи. Зато је сасвим разумљиво реатовање Председништва већа синдикала, које је 20. марта, расправљало о догађају у Историјском архиву. Том приликом донети су и закључци са којима су упознате све друштвено - политичке организације и Скупштина општине.

Председништво тражи пуну политичку одговорност директора и председника Саве-

та Историјског архива, оцењујући њихов поступак, као догађај који се не схвата, које је антисамоуправан, бирократски и апсолутистички. У том смислу, испитаће се степен развијености стварних самоуправних односа, и нормативна делатност, начин и доследност примене нормативних аката у Историјском архиву. Између осталог заузет је став да се испита начин финансирања и трошења средстава ове радне организације која броји девет чланова колектива.

Председништво Већа је од Општинског комитета Савеза комуниста затражило да формира комисију (политичко-стручну) која ће испитати „случај“, а од Скупштине општине да преиспита своју одлуку о постављењу вршиоца дужности директора Историјског архива.

М. Глишковић

У НОВОМ ПАЗАРУ

У ТК «РАШКА» ДВАДЕСЕТ МИЛИОНА
ЗА РАДНИЧКЕ СТАНОВЕ

Органи управљања Текстилног комбината „Рашка“ одлучили су да у овој и наредне три године, до краја средњорочног плана, одвоје 20.000.000 нових динара у стамбени фонд, који ће служити искључиво за изградњу станова за раднике из непосредне производње. Из ове суме треба да се изграде 200 једнособних и двособних станова са комфором који ће за-

довољити савремене потребе породице и што је најважније је доступан примањима радника.

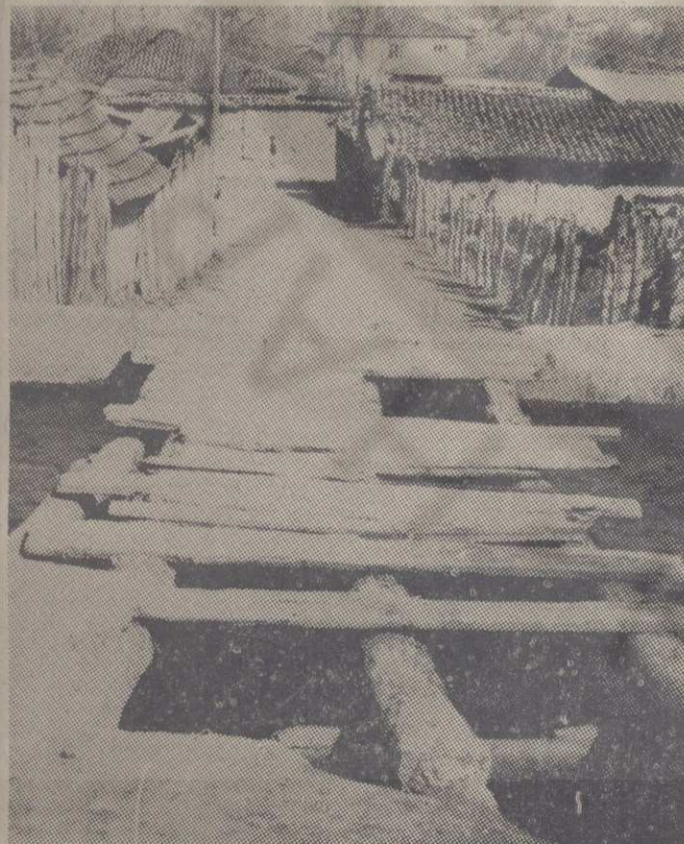
Већ ове године биће изграђено првих 50 станова, за које је и одређена локација.

Да би се овај програм реализовао, у ТК Рашки су одлучили да повећају стопу стамбеног доприноса.

С. П.

У слици и речи

МОСТ СТРАХА

Ко зна колико је пута мостић преко јаза на Барутани у Новом Пазару, који повезује насеља Хаџет и Луг, био непроходан. Међутим, док није било школе „Станика Радовановић — Цана“ коју такође повезује овај мостић са горњим делом града, као и да није било опасности. Али, сада када преко овог мостића дневно пролази преко двестотине малишана, постао је опасност и мост страха за многе ђаке и њихове родитеље.

Мостић је тако пропао да и најмања непажња може одвући дете у воду која је баш овде брза и има дубоко корито. И поред тога што су грађани оближњег насеља живи сведоци десетине жртава, углавном мале деце, није се нашло могућности да се мостић поправи. Ваљда се чека нова „опомена“...

Б. Ковачевић

Омладинска улица у Краљеву

Снабдевање града ПИТАЊЕ ТРГОВИНИ

Наступили су пролећни дани када је несташница витамина у исхрани очигледна. Постављамо са правом питање трговинској мрежи у нашем граду, зашто је снабдевање лоше и зашто нема довољно воћа у продавницама? Често нема лимуна а сем банана и поморанци које долазе повремено из увоза, нема јабука ни грожђа иако неке хладњаче још увек располажу овим воћем.

Ако трговинске организације које се баве снабдевањем града живе од потрошача не може се схватити њихова равнодушност према њиховим захтевима. Утолико пре што је Краљево постало познат индустријски и трговински центар на подручју уже Србије.

Зашто је то тако? Одговор би се можда могао наћи у замрзнутим ценама. Прва класа сортих јабука на велико може се изузетно добити ове године по цени од 3,6 динара по килограму, грожђа 4,5 дин. Цена сортих јабука

у малопродаји у неким градовима не сме бити већа од 4 динара, а грожђа 5,5 динара. Када се узму у обзир транспортни трошкови, трговинске организације заиста немају знатне добити. Питамо се, ипак, да ли то сме да буде разлог да воћа понекад нема ни за лек у нашим продавницама?!

Да су цене воћа слободно формиране, биле би у ово доба године двоструке од садашњих, а свакако и воћа би било у изобиљу.

Редови камиона могу се свакодневно видети пред хладњачама у Македонији, често камиони са регистрацијом из Хрватске и Војводине. Значи да има и таквих трговинских организација које воде рачуна о асортману када је у питању снабдевање грађана. Тада се свакако не гледа на висину добити. Можда имају приоритет који су раније уговарали испоруку. Ако је и тако, неко је морао и на то благовремено да мисли. М. Павлићевић

Пред европски синдикални скуп у Београду

БОЉИ УСЛОВИ ЖИВОТА И РАДА РАДНИКА У ИНОСТРАНСТВУ

ТО ЋЕ БИТИ ГЛАВНА ТЕМА НА СКУПУ ПРЕДСТАВНИКА ЕВРОПСКИХ СИНДИКАТА КОЈИ СЕ У АПРИЛУ ОДРЖАВА У БЕОГРАДУ

За само десетак месеци југословенски синдикати су успели да осигурају одржавање једног европског синдикалног скупа који већ сада изазива интересовање многих синдикалних организација на овом континенту и околних земаља. У другој половини априла у нашем главном граду одржава се сусрет представника синдикала — земаља у којима су запослени страни радници и земаља из којих су ти радници дошли.

Веће ССЈ, иницијатор и организатор тог скупа, обезбедило је до сада учешће на састанку, и у припремама готово свих европских земаља имиграције и емиграције, затим Турске, Алжира, Марока и Туниса. За заједничким столом они ће покушати да учине прве заједничке напоре у заштити права и интереса милиона радника запослених ван своје домовине.

У Западној Европи данас је запослено око осам и по милиона радника из других земаља, међу њима и преко 700 хиљада југословенских. Њихов је интерес да са својим проблемима дођу равноправно „на дневни ред“ активности синдикала земаља у којима раде. Билатералним контактима са тим синдикатима, прилично је, додуше, учињено у заштити интереса наших радника, али се зна да би могло бити учињено да леко више кад се има на уму утицај и снага појединих западноевропских синдикала у својим земаљама.

Заједничко и организова-

но наступање синдикала земаља имиграције и емиграције у заштити интереса овог дела радничке класе биће управо тема предстојећег скупа у Београду. Организације радничке класе, каже секретар Већа ССЈ Раиф Дидаревић, не могу више себи дозволити да буду пасивне према чињеници да су у данашње доба у Европи милиони радника практично без многих основних грађанских, политичких, радних права и слобода. Иницијатива југословенских синдикала, њихово insistирање на ширини овог скупа, полази од једноставног сазнања да положај наших радника привремено запослених у иностранству зависи од општег положаја и сигурности свих страних радника у тим земаљама.

Миграција радне снаге је појава која добија светске димензије и ствара много проблема, који погађају пре свега саме раднике. Отворена или прикривена дискриминација страних радника у плаћању, смештају, финансијским обавезама, добија забрињавајуће размере. Њихова

права се закидају, а истовремено се одуговлачи с доношењем прописа којима би се положе страних радника изједначио с положајем домаћих. Постаје правило да „гостујући“ радници добијају, а из нужде прихватају, најтеже послове. У грађевинарству појединих западних земаља странци чине и до 85 одсто запослених.

Наравно, западноевропски синдикати имају и сопствене интересе да своје односе са њима регулишу. Познато је, на пример, да послодавци insistирају на подели домаћих и страних радника, да тиме коче јединствену акцију радника. Има, тако, случајева да први организују штрајкове, а да су њихови другови из иностранства „штрајкбрехери“.

У свим досадашњим консултацијама доминирала је оцена да би ових и других проблема и конфликата било много мање — да је и у тој сфери било међународне синдикалне сарадње. Зато су и општа очекивања да ће иницијатива југословенских синдикала, и априлски сусрет у Београду, представљати први, важан, корак у том смеру.

У СЕЛИМА НОВОПАЗАРСКЕ ОПШТИНЕ

СТРУЈА У СТО ДОМОВА

Свечаним пуштањем у рад трафо - станице, 12. марта ове године стотинак домова села: Комиње, Муровце, Кнежевиње, Кожље, Врезовица и Голо Брдо осветљено је електричним сијалицама.

У овај значајан подухват мештани пет села уложили су 150 милиона старих динара у готовом новцу, а вредност добровољних радних часова износи више од 10 милиона старих динара. Новопазарска општина је помогла ове вредне и предузимљиве мештани са 4 милиона динара за изградњу трафо - станице и 7,5 милиона за изградњу далеководу. У овим инвестицијама и Скупштина општине Тутин дала је свој допринос од 2 милиона динара.

Поводом недавне свечаности друштвено - политичке организације из Новог Пазара поклониле су овим селима магнетфон, грамофон са седамдесет плоча, радио - апарат, а Скупштина општине телевизор.

Мештани Комиња, Муровца, Кнежевиња, Кожља, Врезовице и Голог Брда наговештавају ускоро почетак нових акција. На реду је изградња путева IV реда који ће ова села повезати са магистралом Нови Пазар — Рибање. Такође, предвиђа се и скорашња изградња водовода и појила за стоку.

И. Мехмедовић

Забележено у Краљеву

ЛЕПОТА ГРАДА - ШТА ЈЕ ТО?

Разбацано смеће у центру града

Краљево, као ретко који град у Србији, лежи на две реке: Ибру и Морави. Има све услове да постане узор чистоће и реда. А, да ли је тако?

За неупућеног странца и намерника Краљево је вероватно узор како треба да из-

гледа један савремени град. И то до оног тренутка док мало боље не обрати пажњу на чистоћу његових улица, изглед паркова и слободних површина око зграда. За становнике Краљева њихов град, нажалост, представља пример неодговорног пона-

шања одређених служби и самих житеља.

Ево и неколико примера који илуструју такав утисак. На улицама недостају корпе за отпаде, па се зато бацају свуда и стварају веома неугодан утисак. Тако су наше улице, поред прашине, претворене у право сметлиште свега и свачега. Даље, у Краљево је, као у ретко којем другом граду, пијача смеће на у близини кланице у чијем дворишту леже тоне костију и отпадног материјала које представља право легло мува, нарочито преко лета. Не треба ни помињати да те муве слећу на животне намирице које су изложене на пијачним тезама. Ако човек мало више размисли, право је чудо да до сада нису наступиле и неке заразне стамачне болести у нашем граду.

При свему овоме, што још није ни мали део нечистоће и неуредности града, комунално предузеће би могло мало више да се ангажује него до сада. А, допринос нас самих — грађана Краљева требало би свакако да буде већи. И то искључиво у нашем понашању на улици, у двориштима и уопште на јавним местима. Јер, ако ми сами не допринесемо својим примером изгледу града, узалудно је очекивати да ће то све неко други постићи.

Алија Гардић

У Угоститељском предузећу „Србија“ у Краљеву

Припрема се прослава 25 година рада

Ових дана увелико се врше припреме прославе 25. године рада Угоститељског предузећа „Србија“ у Краљеву. Предвиђено је да се централни део прославе одржи половином априла. У горњој сали хотела „Турист“ биће приређена изложба краљевачких сликара Ђорђа Симића, Миће Маравића, Стевана Арсића и других. Краљевачки ликовни уметници изложиће најновије радове — дела у техници уља и темпере, на којима може да се види један стари прохујали свет — свет старих краљевачких кафана, од некадашње „Европе“ до данашњих дана.

Акција прославе Угоститељског предузећа Србија биће обележена и свечаном приредбом у хотелу „Турист“. Наступиће један од познатих ансамбала, а радницима заслужним за просперитет Предузећа том приликом биће уручене награде. У разговору са директором Угоститељског предузећа „Србија“ сазнали смо да је ових дана у току адаптација зграде бифеа „Златно буренце“. Према речима директора Милијана Живковића, уколико не дође до непредвиђених промена, радови треба да буду завршени до почетка месеца.

Поводом организовања кафане „Братство и јединство“ — нагласио је директор Милијан Живковић — ових дана водимо разговоре са представницима словеначких општина, да приликом боравка делегација у Словенији, са представницима угоститељских објеката постигнемо споразум да за госте из Србије закупимо цен-

дан угоститељски објекат, у којем ће се искључиво служити српска национална јела и пића. Са нашим особљем из Краљева тај локал бисмо држали 15 — 20 дана.

Једна од наших најважнијих акција — рекао је Милијан Живковић — јесте да се ресторани „Југославија“ што пре модернизује.

Како смо обавештени од директора Милијана Живковића, кафана „Задужбина“ биће затворена све док се не реновира део, кафане које је због удара аутобуса полусрушен, пре неколико

дана. — Тако ће „Задужбина“ моћи да прими прве госте који ће имати потпуну сигурност под њеним кровом.

Све у свему, предузета је акција широких размера на плану што ширег разрађивања пословности Угоститељског предузећа „Србија“ у Краљеву. Надајмо се да ће — и поред свега — услуге гостима у угоститељским предузећима „Србије“ у овим нашим пролећним данима бити боље и ефикасније.

Д. Илић

ШТА ОМЕТА БРЖИ РАСТ ТУРИСТИЧКОГ ПРОМЕТА И ПОСЕТЕ У РАШКОЈ

НЕДОСТАЈУ ОБЈЕКТИ И КАДРОВИ

ПРИОРИТЕТ У ЗАПОШЉАВАЊУ ТРЕБА ДАТИ ВИСОКОКВАЛИФИКОВАНИМ УГОСТИТЕЉСКИМ И ТУРИСТИЧКИМ РАДНИЦИМА СА ЗНАЊЕМ БАР ЈЕДНОГ СТРАНОГ ЈЕЗИКА.

Подручју Врњачке Бање, Гоча, Копаоника у сагледавању развоја туризма СР Србије у наредних пет година даје се изузетан значај и оно се ставља на друго место. Одмах после подручја Дунава са гравитационим тачкама Београд — Нови Сад — Бердап.

У друго приоритетно подручје значи спада и туристичко подручје општине Рашка. Разлога за овакву одлуку Републике има много. Ово подручје је са географским положајем тако да му се тај значај мора и дати. Кроз њега пролази Ибарска магистрала која веже све југословенске туристичке цен-

тре. Магистрала је водила кроз клисуру пуну историјских и културних знаменитости, споменика интересанних за цео свет. Природна богатства овога краја су таква да могу да пруже у организиваним условима све оно што пролазник и туриста траже. Ово подручје има изврсне терене за смучање, терене богате дивљачи као предуслов за успешан лов. Неколико река у Ибарској клисури даје изванредне могућности и за организовани риболов.

Па, и поред свих ових могућности може се рећи да се

на плану туристичке посете није много постигло, иако не треба занемарити извесне резултате и одређене напоре.

Преостаје, значи, да се тек направи успешан корак у даљем развоју угоститељске и туристичке привреде. Постоје мишљења, а у њих треба чврсто веровати, да тог корака неће бити уколико се не реше неке основне ствари у разради концепције бржег развоја туризма. Пре свега, овом подручју недостају потребни угоститељски и туристички објекти. Нужно је створити средства за њихово подизање. Помиње се прва могућност учешће друштвено-политичке заједнице као целине да пронађе та

средства. Очекује се и помоћ Фонда за неразвијено подручје. Управо треба очекивати да средства за неразвијене почну „долазити“ и у ову општину која је такође неразвијена онолико колико и друге средине у којој Република улаже више.

Други предуслов за успешан развој угоститељске и туристичке привреде свакако су кадрови. Специјализованих кадрова нема. У будућој оријентацији развоја ове тране привреде кадровима се мора дати приоритет, и то висококвалификованим са обавезним знањем једног страног језика.

Д. Ц.

СВЕ ЖИВЉА КУЛТУРНА АКТИВНОСТ ПО СЕЛИМА

КРАЉЕВО — Културно-забавна активност омладине по селима краљевачке општине нагло је оживела ових дана. Тако су омладинци села Ратине недавно отворили Диско-клуб у сали Задружног дома који ради сваког четвртка поподне. То је допринело да се омладина из кафане пресели у дворану где су уз музику, игру и песму нашли пријатну разоноду. И у другим селима слична је ситуација. Организују се такмичења певача-аматера народне музике.

Из програма развоја неразвијених до 1975. године

КАКО ПРЕВАЗИЋИ НЕРАЗВИЈЕНОСТ ПРЕКО 170 ЗАХТЕВА ЗА 2 СТАНА

● **НЕПОСРЕДНЕ АКЦИЈЕ ТРЕБА ДА СЕ ОДВИЈАЈУ НА ИСТРАЖИВАЊУ ПОЈАВА УКРАСНОГ КАМЕНА, ДАЉА ИСТРАЖИВАЊА ПОЈАВА КРЕДЕ, ИСТРАЖИВАЊЕ КАРБОНАЛНИХ СТЕНА ЗА КОРИШЋЕЊЕ У ИНДУСТРИЈИ И КРЕЧА, ИСПИТИВАЊЕ ПОЈАВА ГЛИНЕ И ОСТАЛО.**

Средњорочним планом развоја општине Тутин до 1975. године требало би да се садашња неразвијеност знатно превазиђе. Тим пре што је ова општина на последњој степеници неразвијених у СР Србији. Да би се бар тутинска привреда приближила развијеним потребно би било уложити 170 — 180 милиона нових динара за јачање постојећих и рађање нових приредних капацитета, односно, за улагања у основна и обртна средства.

Оријентација будућег развоја је позната. На њој се радило дуго времена. Када је у питању област неметала и индустрије грађевинског материјала онда у Тутину има једно реално и правилно мишљење да се ова област не може посматрати сама за себе. Она се мора укључити у шире подручје Новог Пазара и Сјенице па и целе југозападне Србије. До сада није много ни учињено по питању истрага, али је сигурно да је присуство креде познато. Постојећа сировина је савим блиска креди чија је примена могућа у разним областима хемијске и керамичарске индустрије. Остаје у

наредном периоду да се испитају резерве креде.

У току 1970. године извршена је проспекција на појавама украсног камена везујући ово за развој индустрије грађевинског материјала. У поменутој проспекцији се наводи да су на више места регистроване појаве кречњака и мермера које би могле да представљају економски интересантну сировину. Украсно камен се региструје у околини Рибарића и Градца, околина Добриња.

Програме развоја у овој области треба ускладити на истраживање појава украсног камена, даља истраживања на појавама креде, истраживање карбонатних стена за коришћење у индустрији креча и испитивање појава глине.

Уколико се жели развити електрометална и металоперајивачка индустрија онда се мора знати да за сада на овом подручју нема у овом смислу одређене традиције, а недостају и кадрови па би онда, пре свега, требало водити рачуна о стварању сопствене кадрoвске базе да би се учинили одређени захвати.

Пољопривреди изузетан значај

Тутинско подручје представља повољну средину за развој пољопривреде. Акцент у наредном периоду у области ливадарства треба усмерити на јачању површина под вештачким ливадама ради стварања сена као дефицитарног артикла за исхрану стоке. У воћарству се планира увођење производње јагодичарског воћа као перспективног артикла за прераду и потрошњу у свежем стању.

Основне смернице у развоју сточарства предвиђају повећање основног стада у овчарству. У говедарству се не предвиђа повећање основног стада, већ се оно задржава на истом нивоу док се у живинарству предвиђа повећање основног јата. Производња меса, млека и вуне знатно ће се увећати.

Индустрија за прераду дрвета има све предуслове за развој јер има изванредну сопствену сировинску базу. Све концепције овог развоја везане су за развој ШИК „Јелак“. И даље се „иде“ на производњу резане грађе, производњу грађевинске столарије, бродског патоса, монтажних елемената за грађевинарство, производњу полуфиналних и финалних производа од букове резане грађе и производњу специјалних иверастих плоча за грађевинарство. Ова оријентација је направљена после сагледавања садашње ситуације развоја ове области и будућих кретања и могућности пласмана.

Нови планови предвиђају јачи развој трговине, угоститељства и туризма.

Д. Ц.

Нови Пазар

Погон „Црвене заставе“

● **УСКОРО РАДОВИ ПОЧИЊУ И НА ХОТЕЛУ У НОВОМ ПАЗАРУ, КАО И НА САНАТОРИЈУМУ У БАЊИ**

Пошто су претходно завршени сви припремни послови на отпочињању градње погона „Црвене заставе“ у Новом Пазару, врши се рашчишћавање терена за почетак градње. Камен темељац ових дана ће и званично бити постављен.

Радове на овом објекту дошло је скопско предузеће „Гранит“ као најповољнији понуђач. Изградња треба да буде завршена до краја месеца октобра ове године.

Изградња објеката са опремом коштаће близу 45 милиона нових динара. У њему ће радити 356 радника а бруто-продукт се предвиђа на 80.000.000 нових динара годишње. Велики број ученика металске струке у Школи за квалификоване раднике, наћи ће места у овом погону.

Ових дана се очекује почеок овог угоститељског објекта стајаће око 15.000.000 нових динара и на новом хотелу, за који су такође обављене све припреме. Изградња стајаће око 15.000.000 нових динара са опремом. Он ће имати 125 лејажа и високу Б категорију.

У току је и лицитација за завршетак давно започете зграде у Новопазарској Бањи у коју ће бити смештен санаторијум за лечење оболелих од дистрофије миши-

ћа. Изградња овог објекта коштаће око 9.000.000 нових динара. И у њему ће се запослити око 50 здравствених и других радника.

С. П.

Из радних организација

„Јасен“ водећи југословенски произвођач

● **НА ПОМОЛУ НОВА ИНТЕГРАЦИЈА ● АКО ДОЊЕ ДОЂЕ, КАЖЕ ДИП. И НЖЕЊЕР АЛЕКСАНДАР ОБУЋИНА, ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР „ЈАСЕНА“, ОВА ОРГАНИЗАЦИЈА ЋЕ УЗ „МАГНОХРОМ“ И ФАБРИКУ ВАГОНА БИТИ ОСОБНИЦА ИНДУСТРИЈСКОГ РАЗВОЈА ОВОГ ПОДРУЧЈА.**

„Јасен“ је постао велика радна организација 1958. године када је извршен први велики интеграциони захват између бившег дрвног комбината и занатско-столарског предузећа „Јасен“. Од тог момента настала је и нова преоријентација у раду која је усмерена на финалну производњу. Интеграција ломити старе занатске навике, у производњу се увводе савремене машинице. Гради се нова фабрика намештаја чијом производњом „Јасен“ нагло избија у сам врх југословенских произвођача намештаја, не толико својом величином, колико квалитетом, обликом, функционалношћу и приступачним ценама.

— Од 1958. године, каже директор Обућина, „Јасен“ је

Инж. Аца Обућина

имао брз и успешан развој. Вредност производње намештаја те године износила је само 800.000 динара да би 1971. године износила 44,3 милиона. Производња у овом периоду је повећана за више од 55 пута. Укупан приход у 1971. години у односу на 1960. годину повећан је за око 9,7. Доходак за 13, а остатак дохотка за више од 29 пута; просек личних доходака порастао је за преко десет пута — од 140 на 1.476 динара.

ПЛАН ЗА ОВУ ГОДИНУ ДОНОСИ ЈОШ ВЕЋУ АКМУЛАЦИЈУ

План производње у „Јасену“ за ову годину биће за 15 одсто већи од плана из прошле године и донеће још већу акумулацију. Перспективни развој је још амбициознији. Предвиђа се реконструкција погона машинског одељења, реконструкција оде-

Александар Дукић, председник Комисије за расподелу станава Скупштине општине Краљево је већ на почетку састанка најавио низ тешких одлука о одлучивања по захтевима за доделу станова. Истакло је да захтева има 177, а само два стана на располагању за расподелу. Покушало се за то на неки начин да се било што учини по овом питању. Расправљало се

нег завода за социјално осигурање. Исти предлог је усвојен и за борце. Речено је да треба направити потпуну евиденцију о њима и њиховим потребама и проблеме решавати уз помоћ Савеза бораца. Приоритетне случајеве грађана — стамбено угрожене треба издвојити и наћи неки редослед за добијање станова. Вероватно да ће у наредном периоду бити тако.

Станови се граде — како доћи до њих?

дла — три сата коме да се доделе ова два стана. Краја у расправама није било. Сваки члан имао је свој предлог. Време је одмицало у трошењу речи и чинило се да томе неће бити краја. Због свега овога је Сава Стаматовић оштро реаговао и рекао да нема никакве систематизације ни увида коме прво треба да ти стан. Због тога је одлучено да се прва тачка дневног реда свог пута одложи за наредни састанак на коме би се ишло мало другачијим редоследом. Наиме, искључено је да се издвоје пензионери и њихови захтеви и да се о њима посебно дискутује, да им се станови додељују уз сарадњу и помоћ Комунал-

Иначе, ако се буде наставила досадашња пракса — тешко оном ко чека стан.

КО СВЕ ТРАЖИ СТАНОВЕ

Кад се уђе у праву ситуацију и жели се одговорити на питање ко све тражи стан и на какав начин онда се долази до извесних података који збуњују и доводе чланове комисије у недоумицу — шта уопште радити и како питања решавати. У једној молби је писало да једна породица из рата, која је изгубила два члана у нишком логору, још увек од стана има „ведро небо“ и ништа више. Родитељи погинуле деце се потуцају и нико им не пок-

лања пажњу. Тражећи праву истину о овоме Комисија је званично сазидала да је та породица имала своју кућу у Београду, у којој су живели два десетак година после ослобођења. Кућу су потом продали за 47 милиона старих динара и дошли у Краљево да „кукају“ за стан и траже правду у овој земљи. Коментар је сигурно непотребан.

Непотребан је коментар и за једног члана Савеза бораца. Он је добио кредит (укупно три кредита). Подигао је нову стамбену зграду. Потом је продао (ко зна за које паре) и поново почео изградњу друге зграде на месту где градња није дозвољена. Он се поново јавља за средства за други стан.

Много је оних који желе да промене стан и они се у-

рачунавају у најприоритетније. Јер у њиховим молбама пише да станују у шупама, спавају на тезгама итд. Када је вршена штих провеша да ли је тако утврђено је да ти људи имају станарска права, да имају пристојне станове.

За велико чудо овакви случајеви се не бришу из евиденције. О њима се расправља на сваком састанку и многи од њих добу до стана.

ЈЕДАН ЧУДАН ДИЈАЛОГ

На састанку за доделу станова, последњег, са кога и правимо овај извештај и на коме је одлучено да се одложи додела станова, ипак је додељен један стан. Уз овакав дијалог:

Члан комисије Лазар Хамовић пита познаника који улази да тражи стан и жели да објасни Комисији тешкоће — какав теби стан треба?

— Па, ето, само нек се зове стан. Ја сам у тешкој ситуацији.

— Можда ти је мало једно

собан, колико имаш деце?

— Имам жену и дете...

— Добро би било да ти доделимо двособан стан, каже Хамовић. Размисли ти. Можда ћеш имати још деце. Планираш ли, можда још је дво дете?

Неко се од чланова Комисије насмејао, неком је дијалог био и несвакидашњи. Хамовић је био задовољан. Задовољан је био овога пута и наставник Чутурило који је био саговорник, јер је добио стан иако се одложило питање доделе станова.

МУКЕ ДИРЕКТОРА СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Директор Стамбеног предузећа Миле Тодорић је изјавио на састанку да велики број грађана „упада“ у нове — празне станове и да се према њима не може ништа предузети. Једанпут се истера из једнособног он обије врата двособног стана и тамо се задржи. Бесправно усељавање се врши само у станове Стамбеног предузећа, јер су према речима Тодорића „провалници“ сазидали да Општина не предузима ништа против оних који се не усељавају у општинске станове.

Не бисмо смели да препоручимо бесправно усељавање, али ни да избегнемо и чиње ницу да се и на овакав начин долази до станова. Овим не желимо да неко схвати да подржавамо оне који се бесправно усељавају него само истичемо каквих све „ствари“ има на путу којим се долази до стана. Разумљиво да потенцирамо да би такве путеве требало укинути и наћи начин бољи од овога.

Д. Цвијетић

Д. Цвијетић

РЕФЕРЕНДУМ У КРАЈЕВАЧКОМ „МАГНОТЕРМУ“

„Магнотерм“ у производњи „Икаруса“

У Краљевоу је у „Магнотерму“, организацији која је послувала у саставу Здруженог предузећа „Магнохром“, одржан референдум о даљој пословној оријентацији и развоју. Речено је да садашњи програм који је везан за „Магнохром“ није нашао потпуно одговарајућу организацију и да је у том смислу нужно било потра-

жити нову радну организацију где би се специјализована производња „Магнотерма“ боље реализовала. Радницима је тим поводом предочена нова интеграција са земунским „Икарусом“. Сви радници „Магнотерма“ су на референдуму дали своју сагласност за то.

У најскорије време, могу се очекивати резулта-

ти развојног програма „Магнотерма“ као члана нове породице „Икаруса“. Крајевачка организација ће радити грејаче за сва возила „Икаруса“.

„Магнотерм“ ће радити у наредном периоду и разне одливке од пластичних маса искључиво за своју матичну организацију „Икарус“ из Земуна и

то у великим количинама и великим серијама. Тако је коначно нађено решење за повољну егзистенцију „Магнотерма“, који је после одлуке да се удружи са „Икарусом“ нашао место у новом програму и тржиште за своје производе.

Д. Ц.

ТРАЖИМО НАЈБРОЈНИЈУ ПОРОДИЦУ

ДЕЦА СУ БЕРИЋЕТ ПОРОДИЦЕ

Породица Хидажета Рашљанина

Интересујући се о најбројнијој породици упутили смо се у Гробљанску улицу у Новом Пазару. Вест да овде живи једна од најбројнијих породица коју знају грађани Новог Пазара била је тачна. Међутим, поред бројних чланова интересантан је развој ове породице.

ХИДАЈЕТ РАШЉАНИН, комунални радник заиста има десеторо живе деце, док му је двоје умрло пре двадесет година.

Чудан је то дар природе, а још чуднији оптимизам родитеља Хидажета и Рамизе да ће увек бити у стању да исхране толику децу. Питајмо одмах шта је могао отац толике деце очекивати, у чему је била његова сигурност, да може одгајити толику децу од својих десет прстију. На овакво питање Халајет-Хидо нема друго одговора осим да каже да се само поуздавао у своју снагу и оптимизам, за боље сутра од оног да нас. Али, вратимо се оним да

нима када је Хидо био млад.

Од како је завршио основну школу (четири разреда) скитао је од газде до газде пуних дванаест година, јер његов отац није имао да држи децу поред себе, а за школовање и да не говоримо. Хидо се оженио у двадесетшестог години, није имао ни каквог покућанства. Од тих дана, каже са осмехом, све је кренуло на берићет. Рађало се дете за дететом, а он и његова супруга Рамиза, увек орни и здрави, радили су све што им је давало могућности да нешто зараде.

Седам година после женидбе Хидо се запослио. Његова примања у предузећу била су увек на нивоу некавалификованих радника. Међутим, стандард његове многобројне породице био је далеко бољи од многих породица са већим приходима и мањим бројем чланова. Знао је Хидо да заради и тамо где би многи други чекали скрштених руку.

Хидо никада није затражио лекарску помоћ, а таква су и његова деца. Просто као да је природа пошла за руком човеку који се тако богато одужио њој. Сада Хидово десеторо деце, не зна се које од кога вредније и здравије, похађају школу, воле се и уче.

Читао је то списак људи: најстарији син Бајрам (24), Ремзија, Сафет, Рабија, Најча, Мурадија, Назим, Надира, Чемеља и новорођени Един.

Нашали се Хидо и рече: „Тешко је свима име памтити, а камоли исхранити, одевати и школовати.“

Да, заиста је тешко. Тешко је синхронизовати љубав међу десеторо деце. Десеторо само по један динар дневно, хиљадарка. А Хидова плата 900 динара. Служећи се статистиком може се видети да после оне хиљадарке остаје још двадесет динара за све друге потребе: исхрану, одевање, културно-забавни жи-

вост итд. Па ипак, сва су њихова деца похађала школу и сада похађају.

И поред свега тога, Хидо је успео да у кућу унесе по нешто од савременог намештаја, да поред своје добре куће, направи кућу за најстаријег сина. А што се тиче исхране у овом делу града је добро познато да се Хидова породица веома добро храни.

„Био сам способен да се ухватим за врело гвозђе у младости,“ рекао нам је Хидо. Он је тада издржавао свога оца радећи у јајам. Носио је нарамке дрва и продавао да би оцу купио хлеба и цигарете.

Двадесет и две године Хидо ради у Комуналном предузећу „Напредак“, а никада се није пожалио да му је мали лични доходак. Увек је био задовољан и оптимистички расположен. Његова су пруга Рамиза није се либила да са њим раме уз раме понешто заради. Њој као да нису сметала многобројна деца.

Уз десеторо деце створили су њих двоје све што је потребно за живот једне породице, па није ни чудо што су се сви обрадовали новорођеном сину, јер како каже Хидо, није добро да буде непаран број деце.

И. Мехмедовић

Наша прича

МОЈУ ПЕСМУ ПЕВА

Догодило се то када је Црна стала пред микрофон.

Истог тренутка, слично разјареним оновима, кренули смо један према другом и испред самог подијума за музику укрестили љуте, глогове погледе.

Ти би могао своју олупину да сместиш за свој сто, — рекао је сикнући — јер моју ће песму отпевати!

— А ти би могао малко да притегнеш тог голаха међу зубима, зар не — одговорио сам му цедећи речи кроз на кострешене бркове — песма може да буде само моја!

Затим смо обојица погледали Црну; она је витка и сва набујала у уској прозирној хаљини, деловала пркосно и изазивачки. Имала је у себи, у своме бићу дивље изражење облина, нешто што је на метљиво подсећало на мирис сена и махнита играња ждрбеца. Њене очи, смеђе и боцкаве као шишарке, изази вале су у мени чудноват подстрек да се распнем у безброј руку жељни топлог и нежност миловања; оне су ме опилале јаче од алкохола и биле против дејства њему. Ову њихову моћ осетио сам већ приликом краткотрајног двоумљења на кафанском улазу и био сам од тада њихов ода ни заточеник, растрзан пијаном жудњом и љубомором откад је он ушао у кафану.

Његов улазак пред крај једне њене песме, она је дочекала са приметним блеском у очима. Али, када јој је након завршетка песме пришао и, показујући јој длан широк и завијен као лопата, нешто рекао, — окренула је главу увређено. Сео је за сто на супротном крају сале и почео је гледати у њу зането и заљубљено као пас. Отада је ушао у мене силан немир; почео сам заинав њему да на ручујем песму за песмом, што га је на крају довело скоро до лудила. Једног тренутка пришао ми је и рекао: — Је л' да, ти би могао мало да прекинеш с тим наручбинама!

Имам на то право тамаман колико и ти! — одговорио сам.

Онда је он, раскречивши се мало, положио раширену десну шаку на сто преда ме и процедио:

— Погледај и процени добро!

— Широко и надувен, отишао је пре него што сам стигао да му ишта одговорим. Од тог тренутка почео је и он да наручује песме, али Црна задуго није хтела да пева ни коме. Када је најзад стала пред микрофон, ево, кренули смо један према другоме, решени да осујетимо било чије посредовање код ње.

Иван Пудло

Напустили смо манастир, или боље речено оно што је остало од њега. Сели смо у чамац не прозборивши ни речи. Као да смо ми криви за оно што смо видели. Да разбије монотонију и нерасположење, наш домаћин, како смо звали Миливоја, почео нам је причати о томе како се живи овде на језеру и у приобалним селима.

— Језеро је једини извор прихода. Цуно је рибе и људи углавном од тога живе. И дан и ноћ су овде на овој води, борећи се са њом, отимајући од ње све оно што му је потребно за живот. Бију га и кише и ветрови, јад га јаду додаје, али се мора живети.

Већ је било подне када не бо поче да се облачи и да дува неки хладан ветар. Знао смо да се на језеру време за час промени, али за тако кратко, ипак, нисмо могли веровати. За тили час језеро се ускомеша, чамац испод нас поче подрхтавати, отимајући се од ове изненадне стихије. Вешта Миливојева рука окрену чамац ка обали. Свуда око нас био је мрак. Није се ништа видело. Урањали смо у црно пространство.

Сада када смо били мокри до голе коже, када смо упознали и ову језеру, саосећали смо са људима који читав свој век проведу на води.

Јован Газивоца

ХУМОРЕСКА

СЛИКАРСКА ЛИРСКА ТЕМА

Имам пријатеља сликара, модернисту. Кажу: добар сликар. Има, кажу, у његовим сликама унутрашње драматике, финог, скривеног сензибилитета, продуктовоњених емоција, разиграности боја и још пуно сличних квалитета који постоје само код добрих сликара.

Ја се у све то не разумем; ја са мојим пријатељем сликаром играм табљицу у његовој башти и разговарамо о фудбалу или о шљивовици, а о сликарству — јок!

Тај мој пријатељ сликар имао је једну стару плочу од лесонита, велику као половина стола. Док је плоча била нова на њој смо уписивали резултате наших межда на у табљицу. На њу нам је његова жена стављала кафу и салата од краставаца, ту је она понекад превртала своју шопицу од кафе и покушавала да прочита судбину. Испрљала се плоча од тога као стара цокула.

После су наша деца шврљала по плочи кредом, ђумуром и црвеном циглом. Нацртали су на њој разнобојне кругове, начинили тако мегу и гађали у ту мету чим год су стигли: и зеленим шљивама и коштурцима од бресака и трулим јабукама. Издржао је лесонит све то јуначки и постао шарен као Команчи пред ратнички поход.

Онда је један дечак напи-сао на плочи „Мица луда!“

и оставио је поред дрвета. Сутрадан је поменута Мица префарбала слова која су се односила на њу и срчила други текст: „Цица је дебела као нилски коњ!“ Ова дечја кореспонденција трајала је де сетак дана док плочу није узео Жика молер да на њој спрема гипс и испробава ни јансе боја пре кречења стана. После су је поново дохватила деца и служила им је за свашта. А онда је плоча изненада нестала и више је нико није видео.

После десетак дана, док смо сркали кафу, упита ме изненада мој пријатељ сликар:

— Шта мислиш, какав нажив да дам мом најновијем делу? Ради се о новој неуобицајеној техници, а и тема је нова, свежа, превасходно лирска.

Нисам знао шта да му кажем. Ем се не разумем у сликарство, ем је у питању нова, неуобичајена техника и још лирска тема!

— А има ли у том твојем делу и мало филозофских размисљања о животу? — упитао сам га, кобајаги стручно.

— Има! — одговорио је он.

— А има ли носталгије, сентименталности, тако нешто?

— Има и тога! — потврдио је он.

— Назови је онда „Туга за трегерима“.

— Зашто помињеш трегере? — зачудио се он.

— Па тако! — почео сам да му објашњавам, — носио си у детињству трегере, па то може у преносном смислу да значи тугу за детињством, тугу за оним што је неповратно прошло.

— То не доминира! — рече он. — Не доминира туга за детињством.

— А, нисам знао! Значи — детињство отпада!

— Назови је онда „Разроко вече над реком“. То је баш лирски назив за лирску тему!

— Не ваља, није то пејсаж! — одбацио је он и ову идеју.

— А да ли може „Врисак васионе“? Или „Жути бркови растанка“.

— Чекај, ово 'са растанком може да дође у обзир, а жути бркови треба да отпадне, јер може неко да помисли да је у питању аутопортрет.

— Бриши онда бркове! — сложио сам се и ја. — А да ли одговара назив „Растанак у магли“?

Благоје Којић

СЕЛИМА У ПОХОДЕ

Људи и њихове склоности

ЗАЉУБЉЕН У ВОЂАРСТВО

У селу Врановини, које се налази на крају Дежевске равнице, испод огранака Голије, живи СОФИЈОН СТЕФАНОВИЋ, вођар. Уствари, овако би била адекватна његова права адреса, за коју знају сви пољопривредни стручњаци новопазарске општине, а за којег зна и шира јавност. Имање Софијона Стефановића налази се уклештено између два гребенаста брега, па је тако састављено од неколико класа земљишта. Веома мало је овде добре зиратне земље, јер била је ту пре Софијона шикара раша по камењару на којем се не сме копати дубље од пола метра. Међутим ово као да није ништа сметало овом вредном сељаку да своју земљу силом претвори у корисну баштину. Четири хектара је претворио у својерсни вођњак.

Овакву би земљу многи људи напустили, каже Софијон, јер је требало много упорности и стрпљења. „Велико је ишчекивање и напор направити од шикаре вођњак, чак и кати годинама на прве плодове. Не може сваки човек бити добар пољопривредник без обзира на услове,“ каже Софијон.

Његов последњи подухват, свакако, представља лепо за сађени орашар, који се просити на површини од два хектара доскоро необрадиве земље. Засадио је специјалну сорту ораха међу клековим

жбуњем и беспрекорном реду. Свако стабло за сада око пано је и бело окречено. Ту су јабуке најбољих сорти, крушке, шљиве и трешње. У срцу бујног вођњака Софијон је направио кућу од пет соба и великим подрумом за воће.

Софијон Стефановић

Упитали смо Софијона како је дошао на идеју да се посвети вођарству?

— За моје опредељење већан је један човек кога сам послушао. И сад кад ме неко

пита шта је било пресудно да се предам вођу, рећи ћу му да ме наговорио Славко Рашковић, садашњи посланик.

Жао ми је што се од моје петоро деце ниједно није утледало на мене. Сва су отишла на школовање, једино мој најмлађи син учи средњу пољопривредну школу.

Од 1957. године до данас Софијон је на свим изложбама, које су у овим крајевима организоване, са својим производима освајао прва места.

Колико вреди резултат дугогодишњег и упорног рада овог својерсног пољопривредника, није могуће процени. Међутим, сигурно је да је послужило многим суседима као пример да на овом поднебљу треба гајити воће. Иначе, овај регион новопазарске општине познат је по добром квалитету јабука и по великим површинама засађеним овим воћем.

Према подацима пољопривредне инспекције СО у општини Нови Пазар сваке године се засађује по 15 хиљада нових садница, односно по 150 хектара нових засада.

На крају разговора са Софијоном пожелели смо му много успеха, да његов орашар буде онакав каквот је он замислио — признат међу пољопривредницима — вођарима.

Ибро Мехмедовић

Вођња чезом на асфалтном путу

Забележено у Пекчаници

МЕЂУ ВОЂАРИМА БЕЗ ПОДМАТКА

По благим падинама последњих огранака Јелице, што се спуштају скоро до Ибра, разасута су бројна села и вођњаци. Склоп земљишта и поднебље учинили су што брда овде представљају богатство по вођњацима. Некада им није било премаца. Пекчаница, Дедевци и Роћевићи по томе су можда и називани Малом Калифорнијом. Толико су ова села била чувена по добрим вођњацима.

Калемари су од вајкада били понос вођара ова три села. Многи пасионирани вођари нису жалили ни труда ни средства да би дошли до најбољих сорти јабука. Први калемар са врском ја-

буком јонатан сорте подигла су браћа Живота и Миљојко Туфегџићи још пре педесет година. Када им је стигао на род, за награду добили су средства и подигли прву у овом крају такозвану „Стојковићеву“ сушару. Живота је пре двадесетак година по дигао и калемар са златним и црвеним делишезом. У тим годинама, које је неко назвао ренесансним за село и пољопривреду, било је кажу израженијег утицаја и задруге и задружних стручњака.

— Било је тако код свих вођара када смо били, у напону снаге — каже Живота Туфегџић. Били смо млађи па смо волели да се огледамо ко ће окалемити бољу вођку. Данас је некако друччије. Стара гарда вођара не само што се прерађује него остаје и без подматка, додаје скоро са сетом овај угледни вођар, који је већ четири године зашао у се, му деченију живота.

Проређују се тако редови старих вођара, а напоредо с њима и калемари. И заиста је тако. Скоро испод самог виша Јајинца, по његовим падинама што се спуштају све до Роћевићке реке, виде се проређени воштинићи калемари. Ту је и једна кућа скоро по опустела. А у Воштинићи ма. Врановцима и другим за сеодима има приличан број остарелих домаћинстава. Да ли ће још који ледовски дом опустети у то се не би могло посумњати.

ЗА МАГНОХРОМЦА

Земљорадња бар млађима није животно пиљ. Незавидан је углед занимање пољопривредника. Због тога сеоски подмладак град и фабрике привлаче као магнет. Чини се да је то данас привлаче није него у падинама када су фабрике капије широко

У новопазарској општини

ЗАУЗЕЛИ ТУЂУ ЗЕМЉУ

Прошло је већ десетак година како се Скупштина општине у Новом Пазару бори са једним нерешивим проблемом, како повратити само власно заузете друштвене поседе земље. Углавном, увек су били у питању кадрови који су недостајали да би се успешно ухватили у коштац са овим проблемом. Из године у годину формиране су комисије према Закону за обављање ових послова, нешто се покушало урадити, али никако довољно ефикасно да би се ова појава потпуно ликвидирала, и већ заузета имања вратила у посед правих власника. Док су се комисије бавиле решавањем, наравно доста споро, једних случајева, други су заузеле самовласно друштвену земљу. И тако, нове пријаве су се нагомила вале, док старе још нису стизале на ред да се реше.

Нарочито је запажено затишје у периоду између 1963. до 1967. године када су јуна месеца формиране нове комисије које су само у покушајима расправиле 160 хектара самовласног заузећа земљишта без донетих решења.

Последњи овогодишњи подаци о самовласним заузећима показују да је 1417 хектара остало не расправљено, односно налази се у рукама приватника. Док је 586 хектара легално прешло у руке приватника по разним накнадним доказима о својини. Међу одузетим поседима највише је шума — 865 хектара. Интересантно је да на подручју месних канцеларија Дојевине, Сопоњани, Вучи ниће, Штитаре, Беле Воде, Мур, Лукаре и Грубетиће није решена ни једна пријава бесправног заузећа. И. М.

биле отворене. А данас не одлазе само мушкарци. За девојке из ових села прича се како се радије удају у граду за неког „магнохромца“ макар он гурао и колица, него што би се удала у селу у кућу која не би много заостајала за градском ни по опремљености ни по потрошњи, донекле и по начину живота, који није живот ни њихових мајки ни бака.

Ово је и била тема разговора са Животом и његовим синовцем Милољубом. Живота имао добро имање и само је днот сина. И он му се отиснуо у свет одмах по завршењу школства. Музичар је у неком хотелском оркестру. А Живота је са женом остао сам. Године су стигле. У селу нема радне снаге и због тога је искрчио пола винограда. И другу половину то исто чека. Милољуб Животић синовац има 35 година. Од његових вршњака, колико их је остало на селу, могли би се на прсте избројати. И он се каје што није отишао. Али зато ће сигурно отићи његов син јединац. Тако је са многим домаћинствима у селима Надибра.

Да живот у овим селима буде сношљивији, чинило се колико се могло. Прво је у поратним годинама подигнута школа у селу. Што добро вољним радом, што самодоприносом. Живота и његови селјаци изградиле су школу са три учионице. Још и просторију, што је требало да послужи као Омладински дом. А ни Живота па можда и демографи тешко да су у годинама, када је школа подигнута, могли да предвиде, да ће данас из Пекчанице и Станче бити само 14 ђака за сва четири разреда.

ПОТИСНУТЕ ГАСАРЕ

Струја је већ одавно потиснула гасаре. Скоро и да нема домаћинства без воде доведе не са планине. Од председника Месне заједнице Стева Туфегџића чусмо, како је прошле године изграђен пут у два крака, да би се село боље повезало са градом. Три милиона динара старих и 700 радних дана уложено је у ову акцију. Пут им је омогућио те су отворили и продавницу код школе.

Ипак нису задовољни. И највише што су препуштени сами себи око пласмана јабука. Задруга, од како се иницијално са „Вођаром“ не показује никакво интересовање за њихову јабуку. Чак ни за млеко кога овде све више има јер се многа домаћинства оријентишу на сто чарење крупном стоком. Ређе им кажу долазе и пољопривредни стручњаци. Да би продали јабуке многи Пекчаници и нарочито у снази још дожећи прокстариле су целу земљу и јалванску област све до Пуле. Други ће се предустити покушајима и шпиритијама. Шта се може, ката се заиста не зна ко за кога више на маји. Да ли очи за „Вођара“ или он за њих.

Ж. Илић

Бранко Арежина:

ПОЉОПРИВРЕДНА НАУКА ЈОШ ОД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Скоро све општине у СР Србији увеле су предмет пољопривреде у свим сеоским основним школама. Нажалост, у нашој општини ова значајна мера, и поред више кратких покушаја, није дожи вела успех. Најиме, увек су се испречиле неке непредвидјене препреке. Пре неколико година урађени су наставни планови и програми и одређене су неке сеоске основне школе у којима би се настава из пољопривреде обављала на подручју наше општине. Предлог је изашао пред скупштину општине, али прво није наишао на разумевање код једног броја одборника са сеоског подручја, тако да се скинут са дневног реда због „детаљнијег проучавања.“ Нажалост још увек се то питање „проучава“ али је код многих већ заборављен као један неуспео покушај.

Жеља ми је да истакнем неке моменте који бацају светло на потребу изучавања пољопривреде у основним школама, како би се поново покренуло ово актуелно питање и привело успешном крају.

Предмет пољопривреда би се изучавала у старијим разредима основних школа тј. VII и VIII разреду. Потребан фонд часова би се обезбедио на рачун неких предмета који се сада изучавају, а нису од толиког значаја као пољопривреда за сеоско подручје. Наставни садржај из пољопривреде би се усклађивао са оном пољопривредном производњом која доминира у крају где је лоцирана школа. Оваква оријентација укажује на чињеницу да се пољопривреда не би изучавала у теоретским оквирима, већ би се поента дала практичној настави. Значи, ученици би се оспособљавали за самосталан рад и примену најважнијих агротехничких и зоотехничких мера на имању својих родитеља. За практичну обуку из пољопривреде значајно место би имале и школске огледне парцеле. Оне би могле организационо да се поставе као ученичке задруге. На овим објектима би ученици сами учествовали у свим производним операцијама уз непосредну помоћ и надзор предметног наставника. На том објекту мо

гли би производити садни материјал, семе и др. што би преносили на имање својих родитеља и тако позитивно утицали на увођење продуктивнијих сората. На том школском објекту могла би се држати живина која се одликује високом носивошћу те да се обезбеђују јаја за насад и тако мења расни став живине у појединим селима. Поред овога на таквим објектима могло би се да производи поврће и други пољопривредни производи потребни за снабдевање школске кухиње. На тај начин многа би се деца привикавала на коришћење у исхрани разно витаминско поврће, које се код њихових кућа још увек не употребљава.

Ученици чије се школе налазе у близини пољопривредних радних организација за своју практичну наставу могли би користити и ове објекте, јер би из тога била обојана корист. Најиме, ученици би изашли из минијатурних оквира својих сазнања о пољопривреди, а газдинство би добило јефтину радну снагу за бербу воћа и по

БУКОВИЦА:

Здраву планинску пијаћу воду са Јастребара добило је 170 домаћинстава села Буковица, Дедеваца, Ласца. Сама ила и војна пошта у Мрсаћу.

За изградњу водовода, како нас је обавестио Милета Миљковић, председник рејонског одбора, уложено је преко 120 милиона старих динара, не рачунајући преко 16.000 надница.

У овој години воду ће добити још 40 домаћинстава са извора у Каони, са преко 17 километара даљине. Захваљујући увођењу водовода, у селу је изграђено до сада шест купатила.

Сеоски хумор

— ЈЕДИНО СИГУРНО СРЕДСТВО ЗА МРШАВЉЕЊЕ ЈЕ ДА ПРЕБЕТЕ ИЗ АДМИНИСТРАЦИЈЕ У ПОЉОПРИВРЕДУ !..

МЛАДИ САРАДНИЦИ У ЛИСТУ „ИВАРСКЕ НОВОСТИ“

Васпитачи - васпитаници и родитељи (VI)

ОБРАЗОВАЊЕ МЛАДИХ

ПИТАЛА САМ НАСТАВНИЦУ

— Наставнице, желела бих да сазнам шта мислите о понашању Ваших ученика?

— Зависно од тога како су васпитани. Има ученика који све своје слободно време проводе на улици, мало поклањају пажњу учењу и свом изгледу, и они су углавном слаби ђаци. Док, на супрот њима има и таквих који лепо распореде своје време, тако да све стигну да ураде. Они су углавном добри ђаци.

— Шта Ви као разредни старешина мислите да је услов за постизање доброг успеха читавог одељења?

— Одељење, као целина, треба да је марљиво, да све сно обавља своје дужности,

да је дисциплиновано, да владају другарски односи међу ученицима, и да слабијим ученицима помажу бољи.

— Како замишљате идеалног ученика?

— Идеалан ученик треба да је дисциплинован, уредан и да на време учи и пише домаће задатке. Такође, он треба и осталим ученицима у свему да служи за пример.

— Шта ви мислите о учењу у Савету школе?

— Мислим да је то корисно и да могу доста својим предлозима да допринесу у доношењу одлука.

— Да ли сте за или против ношења радног одела у школи?

— Ја сам за то да учени-

ци носе радна одела из више разлога. Што је практично и што се на тај начин избегава разлика међу ученицима.

Драгана Павловић
ученица ОШ „Светозар Марковић“ — Краљево

НАЈДРАЖИ ПРАЗНИК

Мој најдражи празник твој је, мамице, рођендан, љубав сву моју збићу у букет цветни један. Најлепше жеље прими од мене за рођендан, мајко, твој дугим животом и срећом унеси радост у живот мој.

Љиљана Јовановић
ученица VI-3 ОШ „29. новембар“ — Рибница

МАМИН РОЂЕНДАН

Јутрос сам се пробудила, па сам маму пољубила то је мајко поклон мој за велики празник твој.

Живи ми, мама, живи дуго то ти желим ја, то ти желим и ништа друго мајчице, буди пресрећна. Ово сам цвеће за тебе донела за тебе и — за твој дан, цвеће које обожаваш плави мирисни јоргован.

Јасминка Миловановић
ученица ОШ „Светозар Марковић“ — Краљево

НАЈДРАЖИ ПРАЗНИК

Петнаест је до осам, тишина нека је на снази; наступа сада за мене празник најдражи.

Атом мрав, Драгуљче, Вештица добра ил' Реља све једно који је јунак ту почиње празник весеља!

Екрану драги, дивни екрану, у петнаест до осам стани; најави свечаном лепотом наш филм цртани!

Весна Недељковић
ученица ОШ „29. новембар“ — Рибница

ЗАМИШЉЕН РАЗГОВОР СА ЛИНКОЛНОМ

Боравио сам по задатку своје редакције недавно у Америци. Одсео сам у једном велелепном хотелу где сам у холу угледао огромну слику једног познатог човека. После краћег размишљања сетим се да је то бивши председник Америке Линколн. То ми је дало повода да мало размислим о том великом човеку. Пожелео сам

тако да је жив и да разговарам са њим. Пошто је то било немогуће, ја сам гледајући у његову слику замислио свој интервју.

— Да ли вам је било лепо на положају председника је две тако велике нације?

— Па, не би било лоше да нисам имао толико непријатеља.

— А зашто сте их имали, када се зна да сте били правичан и добар државник? — Углавном су ми се супротстављали због мојих идеја о укидању ropства.

— Шта мислите о Америци?

— То је моја змеља, али морам рећи да у њој има и добрих и лоших ствари.

— Који Вам је најважнији циљ био за време председниковања?

— Да ослободим народ ropства.

После ових речи учинило ми се као да су црте лица на слици оживеле, постале немирне баш као што је био и читав Линколнов живот. То је уједно био и крај мојим размишљањима.

Кад у руке узмем боје

Мој најдражи празник то је кад у руке узмем боје да нацртам Атом мрва и по неког страшног лава; да нацртам ја Драгуљче и понеко још мајмунче, да нацртам шећерлемић

нанау, поглавицу Хијавату Ка-ну. Волим да цртам Шкрба мацу и тајнића Крчка жацу, радо цртам и то зна се и познато Цига прасе... Цртала бих сваког дана све јунаке са екрана, јер најдражи празник мој је кад у руке узмем боје.

Снежана Бајић, ученица VII раз. ОШ „29. новембар“ — Рибница

Душан Сретовић, учен. VI раз. „Светозар Марковић“ — Краљево

ДАН ШКОЛЕ

Два месеца припреме трају за један велики празник школа ће тога дана добити нови, дражесни лик.

Уместо школских брига букете осмеха носимо, бистрим погледом нашим свим даном се поносимо.

За овај празник наш игру стављамо у први план, саткану од младости наше, јер ово је наш, најдражи дан.

Драгољуб Милић
ученик О Ш, 29. новембар“ — Рибница

РАЗГОВОР СА НАЈБРЖИМ АУТОМОБИЛИСТОМ

Чеки Стјуарт 32. годишњи Шкотланђанин светски је првак у аутомобилизму за 1969. и 1971. годину. Присуствовао сам управо завршетку велике трке за награду Шпаније.

Стјуарт је тешком муком победо. Пожелео сам да га интервјуишем и то ми је сасвим случајно успело.

— Господине Стјуарт, ја сам Југословен, замолио бих вас за један краћи разговор.

— Па добро, сад немам ку да, морам да Вам удовољим жељи, само не могу дуго да се задржим.

— Мало пре сам присуство-

вао када сте у боксу мењали гуме, нисте били задовољни?

— Како да будем кад ста- за није погодна!

— Победили сте само за 3 секунде предности, шта кажете на то?

— Ова победа за мене значи много, јер имао сам и веома јаког противника који ме је у стопу прагио. Уз то, улови за вођу су били тешки захтевали су максимум концентрације.

— Претпостављам да сте уморни од тренинга и трка, како користите слободно време?

— Питање је да ли га уопште имам. Ипак, када се одмарам то је обично у кругу породице. Иначе, увек сам у колима, чак и слободним размишљањима.

— Кога највише цените од светских аутомобилиста?

— После Кларка, који ми је био велики пријатељ то су Џон Ринт, Зифрет и Родригез чији су се животи завршили на тркалишту. Међу живим данас ценим Икса, Петерсона, Фитипалдија, Шенкена, Елфорда, Андрети ја и друге.

— То су и ваши највећи конкуренти?

— Ја, ипак, верујем да ћу их победити.

— И на крају, до када ће

ТОМО МАТИНОВИЋ,
учитељ:

ПРОГРАМСКИ ЗАХТЕВИ — НЕОСВОЈИВА ТВРЂАВА

Дете у школи треба да нађе други дом, а у наставном особљу истинску родитељску љубав. Нажалост, пракса и стварност су толико сурови јер су програмски захтеви из појединих наставних области толико обимни да за већи број деце још увек представљају просто неосвојиву тврђаву. Из тих разлога за њих школа представља право баука. Ради свега тога сам мишљења да овакви програмски захтеви често доводе и до несрећених односа на релацији наставник — ученик — породица,

школе треба да научи да рачуна, а не да се хвата у коштац са задацима које ће многи одрасли урадити помоћу једначина. Међутим, тако бар мислим, програмски захтеви треба да буду такви да их већина ученика у одељењу може да савлада, а са онима који показују веће интересовање за математику требало би одржавати допунске часове на којима би се радили компликовани задаци. У оваквој ситуацији, каква данас постоји, бољи ученици стагнирају, јер доста пажње мора да се посвети слабијим ученицима.

Да бих на неки начин поткрепио све оно што сам до сада рекао, навешћу два примера ома занимљива примера из

матике у шестом разреду требало обрађивати у седмом разреду.

МИРКО МИРКОВИЋ,
инжењер:

УСАГЛАШАВАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ СА ОСТАЛИМ ГРАНАМА ПРИВРЕДЕ

Свијма је свакако познато да привреда једног подручја, а и читаве државне заједнице, чини један комплекс, једну целину и запостављање било које гране привреде има негативних последица на развитак привреде у целини. На жалост, морамо да признамо да смо се суочили баш са овим проблемима, јер смо се много за

Један део центра Краљева где се млади највише окупљају

Пошто сада радим са децом из другог разреда, то бих се задржао да нешто кажем о уџбенику за наставу математике. Дobar део задатака из тог уџбеника сматрам да дестимулише већи број ученика, да код већине ученика развија комплекс ниже вредности и да их то спречава у њиховом психичком развоју. Ради тога мишљења сам да психички развој детета овог доба треба да буде стална брига целог друштва, а пре свега оних који сматрају наставни план и програм, који пишу уџбенике, који их одобравају, па можда и самих наставника који се понекада просто утркују ко ће деци пренети знања, без обзира колико је оно доступно одређеном узрасту. Свако дете не може и не мора да зна математику, а већину од њих она вероватно неће бити ни потребна. Дете од првог до четвртог разреда основне

практике са задацима из математике. Једнога дана дошао је код мене неки инжењер који се бави математиком, јер му је неопходна у свакодневном раду, и замолио ме да му објасним на који начин уводим ученике у решавање извесних задатака из уџбеника математике за други разред које је он успео да реши помоћу једначине. Пошто тачно не могу да се сетим тог задатка, навешћу други њему веома сличан. За три већа лонца и три шерпе тетка Јула је платила 75 динара. За три таква лонца и једну шерпу тетка Мара је платила 53 динара. Израчунај цену лонца и цену шерпе. Упутство: Колико је више платила тетка Јула и за што? За контролну вежбу из математике у трећем разреду основне школе дао сам и задатак следеће садржине: У школску трпезарију први пут је доведено пет канти млека, а други пут девет канти. Први пут је доведено 140 литара млека мање него други пут. После неколико дана на родитељском састанку један од ученичких родитеља заинтересовао се за решење овог задатка. Узгред да напоменем да је то био један техничар. Како сам му решење тог задатка два пута поновио, он је додао, да га у његовој породици нико није могао тако да реши. На вашим читаоцима је да сами пресуде: да ли су ово претерани захтеви за ученике овог узраста и како растеретити ученике претераних захтева које им намећу наставни планови и програми појединих предмета?

ложили за интензиван развитак индустрије, не водећи рачуна о положају у коме ће се наћи пољопривреда. У најновије време, ипак смо благовремено, учили овај моменат и сада покушавамо да ускладимо однос индустрије — пољопривреда.

Имајући све ово у виду, требало би омогућити да пољопривреда као грана нађе своје право место у привреди, да јој се приђе са научног аспекта, да се пољопривреда механизује под што повољнијим условима, да се обезбеди што стручнијим кадрима и да, једном речју, пољопривреда поприми индустријски карактер о коме већ дуго причамо. У прилогу овога иде и чињеница да су и најновији наставни планови и програми за пољопривредне школе рађени уз пуну ангажованост професора, пољопривредних стручњака, као што је случај са вођарством, механизацијом, биолошким и другим наставним предметима. Чињеница је да се ови програми могу још употпуни са програмима технолошке, прехранбене, економије, ловно рибарске и друге производње. Исто тако треба имати у виду, да ученици солидно овладају материјом која је предвиђена програмом, као и то да се стечена знања непосредно повезује са праксом преко часова практичне наставе, сопствених огледа, вежби и обилазака пољопривредних газдинстава, института, прерађивачких предузећа и других сродних радних организација и установа. У сваком случају треба проширити са радњу са привредним организацијама и настојати да научна искуства буду још више прихваћена од пољопривредних произвођача који су свакако и вољни да то учине.

РУЖИЦА ГЛУШИЋ, наставник енглеског језика:

ГРАМАТИЧКО ГРАДИВО ПО СADRЖАЈУ ВЕОМА ОБИМНО

Обим градива енглеског језика, предвиђен наставним планом и програмом за више разреде основне школе, сасвим одговара узрасту ученика и временском периоду предвиђеном за обраду и утврђивање. Упркос томе, можда би једино било потребно мало растеретити градиво за шести разред. Наиме, граматичко градиво је веома обимно по садржају, а планом треба да се обради једино говорним вежбама. Ради тога сам мишљења да би поједине наставне партије из гра-

Кад оде хладна зима, кад дође месец март кад сунце жарко сија, тада је први пролећни дан.

Том дану радује се свако било стар или млад, јер је у пролеће срећом озарен сваки дан.

Сунце све јаче греје и простира зраке меке као да долази из неке земље чудне и далеке.

Топли ветар дува, дува са свих страна да што пре развије лишће јоргована.

Двадесет првог марта све весело креће, тад је мој најдражи дан, тад почиње пролеће.

Биљана Трипковић, ученица VII-4 ОШ „IV краљевачки батаљон“ — Краљево

Јелен — цртеж Михаила Обрадовића ученика ОШ „С. Марковић“ — Краљево

КУЛТУРА УМЕТНОСТ ОБРАЗОВАЊЕ

Културно стваралаштво и (не) финансирање

Таленти у одласку

Потребно више објеката за боравак деце

На последњој седници Савета за васпитање и бригу о деци Скупштине краљевачке општине поднесено је неколико извештаја о раду институција која се баве васпитањем предшколске деце. Тим поводом извршена је и анализа стања постојећег капацитета установа за дневни боравак предшколске деце у граду.

На састанку Савета чланови су утврдили да од 8.000 предшколске деце, колико их има на подручју краљевачке општине, дневним боравком у наменским установама обухваћено је свега 3,7 одсто што представља и своје врски проблем. После испитивања разматрања, Савет је донео и низ закључака који ће се доставити надлежним органима ради ближих решења. Међу закључцима је наглашена и потреба већег ангажовања свих фактора, као и предузећа, у изградњи неопходних објеката за дневни боравак предшколске деце. У томе циљу расправљано је о изградњи 2 до 3 објекта у најнасељенијим деловима града, као и потреби изградње таквог објекта у насељу Рибнице.

У току прошле године у Рибници је вршена анкета којом приликом се дошло до закључка, да је преко 110 родитеља заинтересовано за смештај своје деце — предшколског узраста — у одговарајућу установу за дневни боравак.

Ј. Кричковић

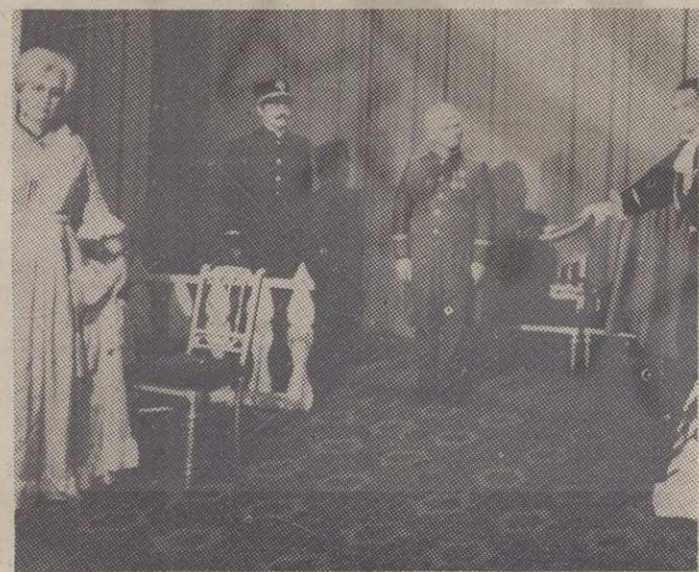
ПОЗОРИШНИ АМАТЕРИЗАМ

Гогољ поново на сцени

ИДУЋЕГ МЕСЕЦА НАЈЗАД ПРЕМИЈЕРА КОМЕДИЈЕ „РЕВИЗОРА“

После дужег одсуствовања у културном животу, чланови Аматерског позоришта у Краљеву налазе се најзад ових дана пред овогодишњом премијером. Један од највећих руских класика Николај Васиљевич Гогољ са својом веома познатом комеди-

јом „Ревизор“ у тумачењу осталих ликовна наступиће дугогодишњи позоришни аматери: Нада Орлић, као Ана Андријевна; Миодраг Бишевац, као Амос Фјодорович; Животије Савић као Артемије Филиповић; Душан Тодоровић, као Иван Александрович-Хљеста

Са проба Гогољевог „Ревизора“

јом „Ревизор“, биће после неколико деценија, поново представљен краљевачкој културној јавности. У режији дугогодишњег позоришног радника Добривоја Говедарице у тумачењу Антона Антоновића појавиће се слављеник Сретен Степић, који овом улогом прославља двадесет петогодишњицу свог позоришног аматерског рада.

ков; Бранислав Балшић као Осип и Радиоје Кандић у улози каванског момка.

Због тренутних мера заштите од епидемије великих богиња премијера Гогољевог „Ревизора“, која је била заказана ових дана, одложена је до краја идућег месеца.

М

Новинска вест, између осталог, треба да буде истинита и брзо саопштена читаоцима. Међутим, ова наша вест је са извесним закашњењем, али је истина и забринјављујућа. И ево како би отприлике гласила...

Два краљевачка сликара и чланови Удружења ликовних уметника Србије Милорад Маравић и Ђорђе Симић не давно су пришли групи крушевачких ликовних стваралаца...

У народу краљевачког краја, који су били приморани као уметници да напусте, не када се говорило да нико кмет није постао у свом селу. Маравић и Симић, као дугогодишњи ствараоци и радници у култури, нису желели свакако да кметују у политици финансирања уметничког рада. Још мање су могли, и после недавно одржаног Конгреса културне акције, да прихвате да стварају без средстава и недовољног разумевања. Насупрот томе, крушевачки ликовни стваралаци и чланови Удружења ликовних уметника Србије срдечно су им понудили непоређиво боље услове и разумевање своје средине.

Чланови Удружења ликовних уметника Србије, који живе и стварају у Крушевцу, добили су само у овој години од Заједнице културе крушевачке општине 10 милиона старих динара за приређивање сликарских изложби, њихово опремање, издавање каталога и ауторске хонораре. Са толиким средствима до сада су уговорене њихове заједничке изложбе слика у Нишу, Сомбору, Марибору и Темишвару на којима ће са својим радовима да се појаве и Милорад Маравић и Ђорђе Симић. Поред изложбене просторје са којом располажу, Крушевац је својим ликовним уметницима поделио сликарска атељеа.

Десетак веома талентованих краљевачких сликара, међу којима је било и три члана Удружења ликовних уметника Србије, у свим последњим годинама нису били почаствовани доделом ни једног сликарског атељеа. Да не говоримо колико су износила финансијска средства за њихово сликарско стваралаштво, приређивање изложби и њихову популаризацију. Овога пута да напоменемо и још један податак.

Чланови Удружења ликовних уметника Србије Милорад Маравић и Ђорђе Симић за прошлех петнаест година, којом приликом су приређили вали по једну или две заједничке или самосталне изложбе, продали су само по три своје слике! За свој несумњиви талент и учешће у приређивању ликовног живота у Краљеву доживели су при знање пре Удружења ликовних уметника Србије, које их је примило за чланове, него средине у којој су и за коју су и стварали!

На крају узгредног размислања о одласку ликовних уметника из Краљева остаје да додамо са стидом и горчином: Право уметничко стваралаштво остаће изгледа без финансијских средстава и разумевања и у овој години! Докле и зашто, питања су чији одговор може да се претпостави у име оних који воде политику у култури и расподелу финансијских средстава.

М

НАРОД И ТАЛЕНТИ

РАДОЈИЦА — СВИРАЛИЦА

Аок не умрем бићу са мојом свиралицом. А кад умрем, нека ме са њом и сахране. У мојој свиралици била је прва и остаће последња свирка мога села и народа. Мој чемерни живот од рођења до манастирског дијака и по нека радост. Душа моја сеоска. Све своје. Тако је некада и тако и данас почиње причу о себи надарени народни уметник на свирали Рајица Пантелић. А тај почетак је тужнији од свирке најтужније свирале...

Рајица је угледао светлост једног сунчаног сплетбарског дана, на сам „краљев дан“, хиљаду девет стотина и четрдесет првог лета господњег у селу Горњем Дупцу у бившем драгачевском срезу. После сестре, брата и опет сестре дошао је на свет као четврто дете у породици веома сиромашног сељака Илије Пантелића и његове жене Наталије. Рајицин долазак на овај свет Илија није радосно дочекао.

„Нато шта ће нам ово дете на свијет? Удави га! Уби га!“ — рече тада отац, уместо рођенданске здравице за ново годишњег сина.

„Греота је, Илија! Кад је већ дошао на овај свијет, има право и да припада томе свијету! Ако смо ми несрећни, можда ће баш, он када поодрасте, да буде срећан!“ — Тако је одговорила мајка Наталија.

Тако и Рајица преживе пре дане свог рођења...

Рано детињство и први кораци били су везани за чување оваца по падинама драгачевских брежуљака. Да би сиротиња била још сиротиња Илија и Наталија доведоше на свет и пето дете, а трећег сина по реду.

У седмој години Рајица је пошао у први разред горњодубачке основне школе. Са пртемом торбицом о рамену у којој су били буквари, читанке писанке и писаљке на лазио се и заструг са кома-

КУЛТУРНИ ЖИВОТ
НОВОГ ПАЗАРА

Гостовање еминентних ансамбала

Осим биоскопа и повремених гостовања солиста народне и забавне музике, Нови Пазар све до ових мартовских дана није имао прилике да се у последње време сусретне са позоришним стваралацима.

Београдска опера је прва гостовала са Севиљским бербером. До последњег места публика је испунила Концертну дворану и топло поздравила протагонисте опере 11. и 12. марта гост Концертне дворане било је Народно позориште из Зрењанина са четири представе Петровићевог „Па изволте у Сакуле“. И овај комад изворног банањског жаргона, публика је топло примила. Уосталом, Зрењанинско позориште је за извођење овог комада у прошлој години добило годишњу награду Покрајинског извршног већа у Новом Саду.

И наредни месеци обећавају неколико интересантних гостовања. Тако ће 22. априла гостовати Симфонијски оркестар Дома ЈНА из Београда, а 8. маја наш најбољи и свакако данас један од најцењенијих гитариста у свету Јован Јовичић.

Све у свему, изгледа да ћемо најзад добити разноврснији и богатији програм Културног центра при Радничком универзитету у Новом Пазару.

С. П.

У посети чачанском „Церу“

ПРЕКО 800 КРАЉЕВАЧКИХ ГИМНАЗИЈАЛАЦА

На производном раду

По Закону о средњем образовању и према наставном програму у средњим стручним школама обавезна је и практична настава, односно професионална пракса, док је у наставном програму општетехничког образовања у гимназијама предвиђен и обавезан производни рад. Поводом тога прошле недеље преко 800 ученика краљевачке Гимназије „Мирко Луковић“ посетили је десетак производних радних организација у Краљеву. Њени матуранти посетили су за то време Чачак и обишли фабрику „Цер“.

Приликом посета производних радних организација гимназијалци су се упознали са процесом производње и пословања и учешћу непосредних произвођача у самоуправљању. У објашњењима и упознавањима са процесима производње и самоуправног механизма пружили су примерну помоћ стручњаци радних организација.

(Ј. Кр.)

дићем сира и кајмака и бајатом пројом.

„Кад сам се враћао из школе, моје сестре, браћа и ја знали смо по недељу дана да живимо на обареном кромпир у утрошеном у млеко.“

— Са неком чежњом у гла-

„Међу мојим ондашњим гоздама беше најгори неки Станимир Јовановић, који ме је једног дана толико безочно истукао мотком по леђима, са моје зато што ми се тридесетак већ прила поплашило од муња и грома. И разбежало. Од његових батина и данас ме понекада заболе леђа.“ — До даје Рајица — свиралица са неком тугом у гласу.

Нешто доцније његов млађи брат од сиротиње побеже у манастир за дијака. Једнога дана он посла глас својем нешто старијем брату да дође у манастир такође за дијака. Од два зла увек се бира оно мање. И Радојица тако изабра да оде у манастир за дијака...

„Као манастирском дијаку у Студеници беше ми много теже, него код сеоских газда. Устајао сам пре сунца. Од јутра па и по неколико сати проводио сам на молитви. После тога секао сам дрва у манастирској шуми, двлачио је, чистио порту и цркву и чувао стоку. И тако све до вечерња, када су почињале поново молитве... Све ми то понекад није било тешко, да су ме тада оци калуђери подучавали. Оно што они ни су хтели, чинио је мој млађи брат Радојко. Од њега сам научио да читам и пиштем старословенски и пола гради ва које је потребно за свештенике. И не само то, већ и црквено појење на свих осам гласова... и поред свега тога, и као студенички манастирски дијак, кад год сам био тужан или несрећан, а не знам када то није било, узимао сам увек моју свиралицу и кришом свируцкао чежњу за добрим животом.“

— Тако отприлике завршава причу о манастирском дијаковању надарени народни свирач на свирали Рајица Пантелић.

„Дијаче Рајице, пиши писмо Бироу за запошљавање у Краљево, ако хоћеш да бежиш од манастирског дијако-

вања!“ — рекоше ми једног дана у студеничкој станици милицијере.

И Рајица — свиралица по слуша...

Неколико дана после тога њему стиже глас из Краљева...

Једне вечери Рајица — свиралица диже се пешице од манастира Студенице право за Краљево. Негде пред зору напокон стиже пешаци од ску клисуру и седе у аутобус право за „Магнохром“.

„Плати, бато, петнаест динара па се вози!“ — рече му тада кондуктер аутобуса.

„Немам, бато, ни пет пара!“ — одговори тада Рајица — свиралице.

„Ја ћу за њега да платим аутобуску карту!“ — додаци нека Мица Несторовић...

Рајица Пантелић тако се запосли у Магнохром. Од не квалификованог поста полу-квалификован и квалификован ватросталац. За то време заврши и више разреде основне школе. Ради залагања и примерног рада сада је члан Радничког савета Индустрије „Магнохрома“ и члан њене дисциплинске комисије. Из два брака два сина је већ изродио, али своју свиралицу из руку није испустио.

Рајица — свиралица за нешто преко десет година појавио се само у Краљеву и око њега и око 150 пута. На разним такмичењима поред десетак освојених првих места к исто толико учешћа на емисијама радио станица, имао је времена да срочи и својих десетак народних кола. И на крају приче о народном уметнику Рајици — свиралици додајмо још и ово...

„Све патње одоше од рођења до манастирског дијаковања и до ватросталца, али оста још једна тешка брига: Партија ме још не зове у своје редове, а ја бих толико жедео!“

М

НОВО РАДНО ВРЕМЕ — НОВО РАДНО ВРЕМЕ

КАФАНА
„ЗЕЛЕНИ ВЕНАЦ“
КОД СЛОБА
У КРАЉЕВУ

ОБАВЕШТАВА
ЦЕЊЕНЕ ГОСТЕ

да од 1. априла ове године
УВОДИ
НОВО РАДНО ВРЕМЕ
КАФАНА НЕЋЕ
РАДИТИ НЕДЕЉОМ

Осталим данима (преко недеље) сваке вечери госте ће забављати добар оркестар који свира од 18,30 часова. Преко ноћи кафана ради неограничено. Велики избор свих специјалитета. Пића квалитетна и првокласна.

СПОРТ

КРАЉЕВАЧКА АКТУЕЛНА ТЕМА

ПРОБЛЕМ ЗБОГ ХАЛЕ

— Хоће ли Краљево добити спортску дворану?

Краљево — Двадесет година егзистира кошарка у граду на Ибру, а резултати су евидентни. Слога се већ неколико година налази у Другој лиги Источне групе. Колико су активни играчи постизали на терену у освајању вредних победа и наслова најбољих у појединим конкуренцијама, толико ако, не и више, кошаркашки радници Краљева су се истакли у организовању разних међународних турнира и зато добили висока признања.

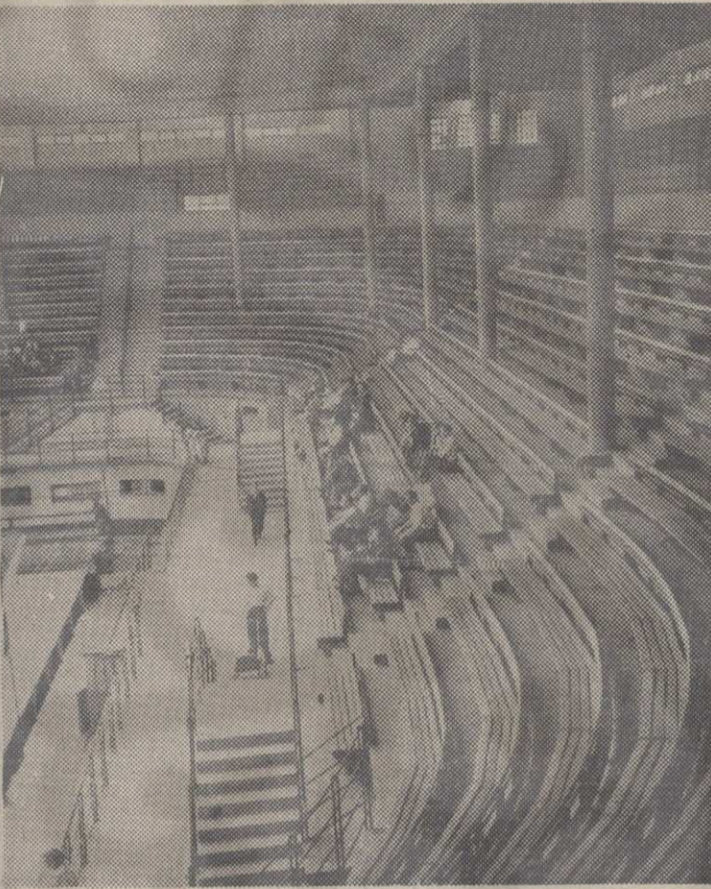
Међутим, ти исти људи стварали су клубу и одговарајуће услове, јер се без великог стадиона није могла ни прихватити једна озбиљнија организација. Зато Краљево има данас један од најлепших по естетском изгледу, кошаркашки стадион. Он постоји, одржава се али најмање се користи за кошаркашке приредбе већ искључиво за тренинге и то не за прву екипу, већ за остале селекције овог клуба пошто их има превише.

Када се помињало још пре неколико година да ће се заштити одигравање првенствених утакмица Друге лиге на отвореном простору, кошаркашки радници су сигнализирани меродавнима у граду да се са идеје пређе на дело на изградњи спортске хале. Ипак, до данас се такорећи није ништа урадило. Кошаркаши су преко својих пријатеља Краљевчана, симпатизера кошарке у овом граду, успели без накнаде да обезбеде потребан елаборат. Међутим, отпочео је двобој. Спортске организације сматрају да оне треба да буду носиоци и будуће искључиви корисници и управљачи изграђене хале. Али тако не мисли и Културно-пропагандни центар у Краљеву који се бави комерцијалним пословима, који је раније био покретач да се у Краљеву сагради једна универзална хала која ће да служи привреди, култури и спорту.

Сада када је идеја дошла до границе да се реализује, и да Краљево ускоро добије своју дворану, зато је Скупштина општине обезбедила као први износ за финансирање и изградњу око 60 милиона старих динара, не зна се ко треба да отпочне и ко ће бити носилац у изградњи

будућег друштвено корисног центра. Спортске организације кажу да имају приоритет, јер ће се поред кошарке моћи у хали организовати и остале спортске приредбе за

де био Културно-пропагандни центар, оријентисати по свим начелима на комерцијалној бази и да ће се тиме затворити врата за масовну физичку културу и квалите-

Дворана би се користила за спорт, културне приредбе и привредне изложбе

које је до сада било непоходно обезбедити затворени простор. Кошаркаши сада плаћају Чачку 250.000 старих динара за одигравање једне утакмице а приходје се само око 30.000 старих динара. Кошаркаши тренирају у Крагујевцу а утакмице играју у Чачку. Екипа је толико спремна и квалитетна, али ови проблеми имају знатног утицаја на резултате и пласман екипе. Спортисти не отказују сарадњу (и помоћ) свима осталима да користе просторе будуће хале.

На другој страни Културно-пропагандни центар има својих резона и каже да је за ову ствар већ до сада инвестирао неколико милиона старих динара и да постоји сагласност меродавних органа да буду носиоци изградње и будуће управљања том халом.

Спортисти пак тврде да ће се управљање, уколико то бу-

дешити спорт, што не би смело да буде у пракси.

На потезу су Скупштина општине и друштвено политичке организације. Значи, треба бити арбитар, али не би се смело због тога одлагати са акцијом да се градња одвија. Спортисти имају и свој предлог да се формира дирекција (управа) за изградњу, а да се касније формира тело које ће управљати свим спортским објектима у Краљеву.

На ово одговор треба да да свакако онај ко је најмеродавнији, односно ко буде финансирао изградњу овог објекта, а то су у сваком случају највећим делом радне организације овог индустријског града.

НИ У НЕДЕЉУ НЕЋЕ БИТИ СПОРТСКИХ ПРИРЕДБИ

ВАКЦИНА ОДЛАЖЕ ПРВЕНСТВА

● ПРЕДАХ ЈЕ ДОБРО ДОШАО ДА СЕ КЛУБОВИ ЈОШ БОЉЕ ПРИПРЕМЕ А ПОВРЕЂЕНИ ИГРАЧИ ЗАЛЕЧЕ ПОВРЕДЕ

Краљево — Љубитељи спорта у свим местима Србије па и у Краљеву неће ни у недељу имати прилике да присуствују првенственим утакмицама ни било каквим спортевним приредбама. Забрања одржавању јавних скупова још увек је на снази у циљу превентивних мера због заразне болести. Када ће ембарго бити скинут неизвесно је и може потрајати дужи. Сви спортисти су вакцинисани против великих богиња, а тек после 15 дана од дана примања вакцине моћи ће да се појаве на спортским приредбама.

У недељу је у Краљеву требало да се састане са Обилићем из Крушевца у оквиру првенства Моравско — Шумадијске зоне, а Каблар са Орловцем из Мрчајеваца у првенственој утакмици Западноморавске лиге. Такође се неће одиграти ни утакмице Ракета — Металац (Краљево), Слога (Сјеница) — Полиме, Јединство (Коњевићи) — Бане ни Рудар — Напредак (Грачак).

Одложено је и кошаркашко првенство Друге савезне лиге тако да се краљевачки кошаркаши неће састати у Београду са Вождовцем.

САЗНАЈЕМО...

● ФУДБАЛСКОМ судији Ђоку Савићу је пукло слепо црево и због тога је провео 15 дана у краљевачкој болници. На срећу није било лоших последица и Савић ће за који дан наставити да тренира карате.

● ИСТРАЖНИ органи краљевачког и новопазарског СУП-а пружили су пуну помоћ да се пронађу крађљивци у Новом Пазару који су крајем и почетком прошле године покрали краљевачке голу баре.

Д. О.

У недељу 2. априла ове године навршава се пола године од смрти нашег вољеног, племенитог, до ганчина искреног и поштеносина, супруга и великог друга

БРАНИСЛАВА — БАНА ЕРЦЕГА

професора биологије из Краљева

Нашем драгом и никад непрежаљеном Бранку даваћемо у недељу 2. априла полугодишњи помени на Новом гробљу у Београду у 11 часова.

Неутешна мајка Радмила, супруга Вера и сви Бранкови другови

Првог априла 1972. године навршава се тужних три године дана од смрти нашег сина и брата

МИТРОВИЋ ДРАГИЋА

инжењера агрономије

који нас остави да вечно тугујемо за њим.

У знак сећања и поштовања на њега и његову љубав према нама, изаћићемо тога дана на Краљевачко гробље, у 14 часова, да му сузама, цвећем и мислима одамо своје поштовање и љубав.

Ожалошћена мајка Мица, сестра Вера, остала многобројна родбина, кумови и пријатељи.

Са дубоким болом и тугом јављамо да је наш мили и вољени супруг, отац и деда

ЈОВАН ЈЕЗДИЋ

шеф станице у пензији преминуо 15. марта 1972. године. Сахрана обављена 16. марта на краљевачком гробљу.

Овим путем желимо да се захвалимо за свесрдну пружену му помоћ у лечењу медицинском особ-

љу интерног одељења а посебно др Јовићевићу др Станковићу и др Јеленковићу.

Свим комшијама пријатељима и колегама који су саучествовали и помогли.

Ожалошћени: Супруга Загорка, син Бранко, ћерка Вера, снаја Вера, зет Драгољуб, унучи Душко, Звонко, Раде и остала многобројна родбина.

Програм Радио Краљева

НА СРЕДЊЕМ ТАЛАСУ 306 МЕТРА ОД 30. 3. ДО 6. 4. 1972. ГОДИНЕ

ЧЕТВРТАК, 30. 3. 1972.

13,00 — 13,05 Најава Радио Краљева и вести, 13,05 — 13,20 Поздрави, жеље и честитке I део; 13,20 — 13,30 Еми сија за припаднике ЈНА; 14,30 — 15,00 — Поздрави, жеље и честитке II део; 17,00 — 17,30 На заједничком таласу; 17,30 — 17,45 Дневник нашег краја; 17,45 — 18,00 Рекламни магазин.

ПЕТАК, 31. 3. 1972.

13,00 — 13,05 Најава Радио Краљева и вести, 13,05 — 13,25 Говорно музичка еми сија „Мало ја, мало ви“; 13,25 — 13,30 — Гост нашег студија; 13,55 — 14,00 Савети стручњака; 14,30 — 15,00 Поздрави, жеље и честитке; 17,00 — 17,30 На заједничком таласу; 17,30 — 17,45 Дневник нашег краја; 17,45 — 18,00 Рекламни магазин.

СУБОТА, 1. 4. 1972.

13,00 — 13,05 Најава Радио Краљева и вести, 13,05 — 13,20 Поздрави, жеље и честитке I део; 13,20 — 13,25 Препоручујемо за данас и сутра; 13,25 — 13,45 Музика за свакога; 13,45 — 14,00 Рекламни магазин I део; 14,30 — 15,00 Поздрави, жеље и честитке II део; 17,30 — 17,45 Дневник нашег краја; 17,45 — 18,00 Рекламни магазин II део.

НЕДЕЉА: 2. 4. 1972.

12,00 — 12,30 Најава про-

грама и Селима у походе; 12,30 — 13,00 Рекламни магазин; 13,00 — 14,30 Поздрави, жеље и честитке и одјава програма.

ПОНЕДЕЉАК: 3. 4. 1972.

13,00 — 13,05 Најава Радио Краљева и вести, 13,05 — 13,20 Одмор уз песму и ритам; 13,20 — 13,45 Рекламни магазин I део; 13,45 — 14,00 Из прошлости нашег краја; 14,30 — 15,00 Поздрави, жеље и честитке; 17,00 — 17,30 На заједничком таласу; 17,30 — 17,40 Дневник нашег краја; 17,40 — 17,45 Спортски мозаик; 17,45 — 18,00 Рекламни магазин II део.

УТОРАК: 4. 4. 1972.

13,00 — 13,05 Најава Радио Краљева и вести, 13,05 — 13,30 Поздрави, жеље и честитке I део; 14,30 — 15,00 Поздрави, жеље и честитке II део; 17,00 — 17,30 На заједничком таласу; 17,30 — 17,45 Дневник нашег краја; 17,45 — 18,00 Рекламни магазин.

СРЕДА: 5. 4. 1972.

13,00 — 13,05 Најава Радио Краљева и вести, 13,05 — 13,20 Народна музика; 13,20 — 13,25 Лутајући микрофон; 13,25 — 13,30 Шта доноси нови број „Ибарских новости“; 14,00 — 14,20 Данас вам представљамо; 14,20 — 14,30 Рекламни магазин I део; 14,30 — 15,00 Поздрави, жеље и честитке; 17,00 — 17,30 На заједничком таласу; 17,30 — 17,45

Дневник нашег краја; 17,45 — 18,00 Рекламни магазин II део.

Мали огласи

- ПРОДАЈА:
  - Продајем монтажни локал, 28 м² са градском водосталацијом која одговара свим условима. Цена повољна. Мома Дробњаковић, Карађорђева 26 — Краљево.
  - Продајем кућу — двособан комфоран стан са двористом од 3 ара. Улица Хероја Маричића 73 — Краљево.
  - Продајем плац од 27 ари у Сијаћем пољу, подесан и за кућу Милојевић Исидор доња Сирча а може Николић Славко 16. октобар број 3 Краљево.
  - Продајем земљу 146 ари у селу Адранима код Краљева, близу асфалтног пута. Цена по договору, упитати сваког дана Младена Тодоровића — Адрани код задружног дома.
  - Продајем кућу и 10 ари плаца Краљево, Чибуквачки партизани 35 — Усељене по договору. Славко Милошевић.
  - Продајем плац од 6 ари у Ковачима број 268 — Краљево. Обратити се Слободану Симићу — пензионеру.
  - Продајем плац са теме-

Мали огласи

- љом у Рибници — расадник. Обратити се Милић Влада — брица Жички пут 29 Краљево.
- Продајем мотор и мењач за ВАРТБУРГ 1970. 50 КС Омладинска 22, Илић Миодраг, — Краљево.
- Хитно и јефтино, цена 45.000 продајем нову кућу — једнособан стан улица Водостаница број 66 код војне капље на аеродрому. Матејевић Марија, Водостаница бр 66 — Краљево.
- Продајем пословну просторију у Краљеву, улица Војводе Путника број 11. На продају је и обућарски инвентар. Обратити се у истој пре подне или на адресу у улици II пролетерска бригада 21.
- Продаје се нова трособна комфорна кућа са гаражом Жикице Шпанца 45 Краљево Насеље Рибница.
- Продајем воздани портал — излог погодан за сваки локал. Упитати, Краљево, М. Чукулића 34.
- Продајем кућу и 5 хектара земље — окућнице у Доњој Тречки код Чачка поред реке Вање и 1,5 км. далеко од Вање. Аутобус обраћа на свака два сата. Це-

Мали огласи

- на повољна. Обратити се на адресу Јовичић, продавница „Бекс“ — Чачак.
- ИЗГУБЉЕНА ДОКУМЕНТА
  - Оглашавам неважећим изгубљено сведочанство IV разреда основне школе изда то школске 1957/58. године у Раваници на име Коматовић Слободанка.
  - Оглашавам неважећим изгубљено сведочанство IV разреда основне школе изда то школске 1951/52. године у Конаревоу на име Калафатовић Љиљана.
  - Оглашавам неважећим сведочанство осмог разреда основне школе изда то 1965/66. године у Самалима на име Рамонић Сибинка.
  - Оглашавам неважећим сведочанство IV разреда основне школе изда то школске 1942/43. године бр. 45 изда то у Роћевићима на име Тодоровић Томислав.

Мали огласи

- ОБАВЕШТЕЊЕ:
  - Обавештавају се грађани да ћемо од 1. 4. 1972. године почети са ОТКУПОМ ПУЖА. По цени 300 ст. динара за 1 кг. откуп се врши БЕРАНОВАЦ, Петрашиновић Љубо 128. У Грачацу Марић Јова.
- ИЗ ФСП-а КРАЉЕВО
  - РЕГИСТРУЈУ СЕ ЗА:
    - Ф. К. „ТРГОВАЧКИ“ (Краљево): Јаковљевић Миломира Милош по члану 29.
    - Ф. К. „МОРАВА“ (Врњачка Бања): Џомић Милована Родољуб и Трифуновић Миодраг Славољуб, оба по члану 29.
    - Ф. К. „БУДУЋНОСТ“ (Конарево): Дражинац Станислава Радојица и Мијаговић Драга Љубивоје, оба по члану 29.
    - Ф. К. „СЛОГА“ (Обрва): Миливојевић Миливоја Радван по члану 30.
    - Ф. К. „РАДНИК“ (Ушће): Здравковић Душана Драгослав по члану 29.

Одсек за регистрације

САЗНАЈЕМО...

● КОКОВИЋЕВА поврета је озбиљније природно. Десно крило Слоге одлази на терапију у Матрушку Бању и вероватно се неће појавити на терену за 15 дана.

● ЗА председника удружења одраживача голубова „Краљево“ изабран је Мирослав Петровић — Рамена.

● НА турниру у кошарци поводом дана школе „Светозар Марковић“ у мучкој конкуренцији победила је школа „IV краљевачки батаљон“, а у жењској екипи славио је Рибница.

● ОДБОЈКАШИ Рибница увелико се припремају за наставак првенства које почиње 9. априла. У жењском делу Јединствене лиге Србије Рибница је била друга.

● НЕЗАДОВОЉАН што није изабран за председника Удружења голубара „Краљево“, Срећко Сјеничић — Риле, одбио је да прихвати дужност потпредседника: „Ако нисам способен да будем председник, онда сам још неспособнији за потпредседника“!

● ФУДБАЛЕРИ Слоге, Милетић и Недовић, такође не тренирају због повреде које још нису залечили.

● УПРАВА фудбалског клуба Металац ужурбано ради да оспособи терен на атлетском стадиону у Краљевићу где ће у будуће играти првенствене утакмице. За који дан поставиће се стативе и ограда око самог терена.

● ПОСЛЕ једне увредљиве изјаве на рачун управе Слоге, фудбалер Марковић се последњих дана не појављује на тренинзима.

● НА повратку из Атин, Вукомановића и Станковића сачекао је на сурчинском аеродрому бивши председник а. к. Металца, Бранко Вујановић, са да потпредседник београдског Партизана и честитао им за постигнуте успехе на Балканском кросу.

● ПРАВИ разлог што атлетски радник Мија Миловић није путовао у Атину на Балкански крос није било одсуствовање са посла, већ страх од лета авионом.

● МАДА су прошле недеље били отказани сви спортски сусрети, већина клубова је тај дан искористила за тренинге.

● ФИНАЛЕ основних школа у кошарци одржаће се половином априла, не у дворани, већ на кошаркашком стадиону, Слоге. Финалу ће присуствовати Ранко Жеравица, и репортери Политике.

Сторит

Два млада краљевчана остварили велики успех на Балканском кросу у Атини

ЗВЕЗДЕ РОЂЕНЕ ИСТЕ ГОДИНЕ

МИЛОВАН ВУКОМАНОВИЋ И БОРИВОЈЕ СТАНКОВИЋ ДВОЈИЦА ИЗ ПЛЕЈАДЕ МЛАДИХ АТЛЕТИЧАРА КРАЉЕВА

Краљево — Два младића, два вршњака, окупирана жељом да постигну успех у колевци атлетике, остварили су недавно свој сан и вратили се у родни град са лавровим венцима освојеним испод купола древног Акропоља. Један је дечак са краљевачких улица, Милован Вукомановић, други је поникао из сеоске породице оближњег Конарева, Боривоје Станковић. Без помпи, раздрагане масе, без цвећа и усклика стигли су прошлог уторка у Краљево, са две медаље златном и сребрном и великим пехаром освојеним на Балканском шампионату у кросу. Вукомановић је постао овогодишњи првак Балкана на 6.000 метара за млађе јуниоре, а његов друг Бора стигао му је за петма другог, за само који делић секунде мање. Тај, Бора Станковић, који је прошле године у бугарском граду Сливену, такође, постао првак Балкана на 4.000 метара за старије јуниоре, усхићен је успехом свог клупског друга. У тренутку када су примили честитања и аплаузе од атинских гледалаца, више су ми слили на свој клуб Металац, тријумф краљевачке атлетике, него на личне успехе.

— Кад чују наши у Краљевићу, биће пресрећни, — резонували су они.

И нису погрешили. Краљевачка јавност сазнала је за вест дана 19. марта касно увече. О томе су сви причали и истовремено се хвалили. Вила је то још једна репутација града на Ибру коју су јој донела два голубрада младића рођена 1952. године.

Првак Балкана, Милован, млади је од свог најбољег клупског друга Боре Станковића седам месеци.

Пореклом из радничке породице (отац му је радник Фабрике вагона), Милован је од свих спортова осећао наклоност према природи и трчању. За време једног школског часа у Машинско-техничкој школи имали су оцењивање из трчања. Стаза је била 800 метара. Вукомановић је био први, а његово време заинтересовало је Петра Радомана који му је истог тренутка предложио да се укључи у атлетски клуб Металца. Тако се родила прва краљевачка атлетска звезда. Било је то октобра 1966. године. Само месец дана касније у оквиру прославе Дана ослобођења Краљева, 29. новембра, Вукомановић је постигао свој први дебитантски успех: на трци улицама града освојио је прво место. Од тог тренутка сувоњави дечак почео је да живи другим животом посвећеном вечној „краљевачкој спортови“. Наредна година донела му је два девета мес-

та на републичком првенству у Врњачкој Бањи и државном кросу у Загребу. Али је зато 1969. година била први његов велики тријумф када је постао првак Југославије на 3.000 метара за млађе јуниоре. Успех је остварен у Суботици. Две године касније, у Аранђеловцу, припао му је још једна титула првака државе на 4.000 метара за старије јуниоре. Исте, 1971. године, Вукомановић је на тркачкој стази поставио јуто словенски рекорд на 3.000 метара у времену 8:07,2 минута који ни до данас није оборен. Ова година била је његова,

Станковић и Вукомановић са пехаром

бар што се тиче такмичења у кросу. Првак Југославије у Велењу, првак Балкана у Атини.

Успеси на сваком кораку, рекло би се, младић је на деветом небу, међу самим звездама. Али Вукомановић има своју тужну причу: „Атлетичку волим изнад свега и њој посвећујем свакодневни живот када три пута тренирам и у просеку претрчим најмање 40 километара. То је исцрпљујуће за организам ако се не поткрепи калоричном храном. Од клуба немам хранину и храним се од очеве месечне плате која износи око 1.000 нових динара. Једно време било је то за два месеца, примао сам хранину по 900 динара и онда ми је укључена плата. Хранину сам примио у периоду прелазног рока када се неки клубови интерресовали за мој прелазак. Иако волим свој клуб и поносим се својим родним градом, нећу моћи дуго овако да из-

држим. Знам да Металац нема средстава да ми даје хранину, али би зато нека радна организација могла да ме стипендира да завршим Вишу комерцијалну школу чији сам студент. Ако ништа не буде мораћу да потражим друго поднебље и боље услове у другом клубу“.

Ни Бора Станковић, прошлогодишњи првак Балкана и овогодишњи вицешампион са сребрном медаљом није у бољој ситуацији. Он, додуше ради као продавац у робној кући „Београд“ у Краљевићу и то је разлог што не може да добије хранину за напредне тренинге.

— Трчим, тренирам, преваљујем километре и организујем тражи надокнаду. Моја месечна зарада није таква да могу бити галантан да свакодневно плаћам своје тренинге. То је више него скупо. Ми атлетичари јесмо прави аматери, али нам бар оно основно треба надокнадити — исхрану.

Да би више сазнали о Станковићу, сељачету из Конарева, сада црнооксом и лепо развијеном младићу, рећићемо вам то: као ученик осмогodiшње школе „Ђура Јакшић“ у свом селу код Матарушке Бање, победио је на школском кросу 1967. године. Годину дана касније на првенству основних школа краљевачке општине опет је био први. Трчао је босоног на краљевачком Ратарском имању и победио у то време познатог атлетичара Металца, Бајића. Оштром оку Милана Матијевића није промакао овај даровити дечак. Укључио га је у Металац и резултати нису изостали. Други у Србији 1969. године у Београду на 2.000 метара за млађе јуниоре, други у Југославији 1970. године у Сарајеву на 4.000 метара и наредне 1971. године опет исти пласман са овом пута на кросу одржаном у Аранђеловцу. И онда тријумф у Бугарској на Балканском шампионату. Станковић је стигао први на 4.000 метара у времену 11:40,1 минута. Из града Сливена донео је у Краљево златну медаљу.

Ове године освојио је друго место у Србији, треће у Југославији и друго место на Балкану. Његов друг Милован Вукомановић био је бржи за делић секунде. То га не секира јер Вукомановићев успех је и његов успех.

Два младића, две краљевачке атлетске звезде, рођене у истој години, надмашују се на атлетским стазама. Боре се за лични престиж, за поље свог клуба и државне репрезентације и доприносе репутацији атлетике у Краљевићу.

Д. Обрадовић

Вукомановић

Коментар

Помоћ „краљици“

Пуне две деценије атлетски спорт у Краљевићу тиња да би с времена на време севирила и избила у први план по резултатима које остварују даровити атлетичари. Уз минималну помоћ коју је клуб примао, младићи и девојке залjublени у ову грану спорта, доприносили су да „краљица спортова“ стекне своју репутацију и окупи велики број чланова при клубу „Металац“.

Прошла и ова година донеле су краљевачкој атлетици успехе не само у земљи, већ и на међународним такмичењима. Можда би ти резултати били већи и значајнији да клуб има могућности у пружању основних услова својим члановима за тренинге и такмичења. Међутим, средства која се добијају у виду дотација више су него минимална. Познато је да је Металац на првенство Србије могао да поведе комплетну екипу и освоји титулу најбоље екипе у Републици. Али, за државно првенство није се имало средстава. Сва је срећа те се омогућило Вукомановићу и Станковићу да оду у Велење где су изборили прво и треће место у земљи, да би после тога уследио још већи тријумф у Атини.

„Металац“ је преко својих такмичара допринео не само популарности атлетике у свом граду, већ и репутацији Краљева, које је дало једног шампиона и једног вицешампиона Балкана.

После овог тријумфа када се сваки Краљевачки поносио својим „златним дечама“ из Атине, надлежни спортски форуми и органи власти у Краљевићу обећали су да ће пружити пуну помоћ атлетском клубу Металац.

„Краљица спортова“ у граду на Ибру помоћ је неопходна и зато сва обећања не би смела да остану празне речи.

Д. О.

ТРЕНЕР „ЧИБУКОВЦА“ МИОДРАГ МИЛИЋ О ИЗГЛЕДИМА СВОГ ТИМА У НАСТАВКУ ПРВЕНСТВА

По квалитету припада нам прво место

СВИ ПРЕТЕНДЕНТИ ЗА ПРВО МЕСТО ТРАЖИЋЕ ВИЗУ У ЧИБУКОВЦУ.

Фудбалски тим „Чибукovac“ који се такмичи у реду краљевачког фудбалског подsaveза очекују бољи дан у наставку првенства. Сада се ова екипа налази на петом месту и са свега пет бодова мање од водеће екипе „Рудника“ из Ушћа. Очекује се у „Чибуковцу“ да се ситуација потпуно промени и да ће се водити оштра битка за прво место које према квалитету играча може да припадне и овом клубу.

— Највећу слабост у тиму — голмана, потпуно смо ре-

Одбрана је такође добила новине у својим редовима. Она је повратком Кошанина и доласком Павловића, са стандарним центархалфом Радованчевићем сигурно бдем кроз који ни најбржи и најспособнији неће доживети сласт погодка у мрежу.

Навала „Чибукovac“ је дошла такође принове. Нови фудбалери су оба крила за које се сматра да ће бити голгетери у својој групи. Верује се да ће они постојећу гол разлику знатно попра-

Клуб нема просторија и капитен Чибукovac потписује записник на трви

шили каже тренер Миодраг Милић. Управо решио смо утакмицу уписивати у листу стрелаца.

— Нашу рачуницу за прво место, истиче тренер Милић, потврђује и распоред утакмица. Вишемо домаћини „Раднику“ из Ушћа, „Морави“ из Сирче и „Морави“ из Мрсаћу гол разлику знатно попраћу личан осећај кретања лопте. Ни његов заменик Татић није лошијих квалитета. Када се овоме дода да голмани имају свог тренера, бившег голмана „Вудућности“ из Пећина и да он са њима стручно ради, онда је разумљиво што се очекује да врата „Чибукovac“ за све тобичије морају бити затворена.

На тренингу

СЛОГА — МЕТАЛАЦ 2:1

Краљево — У недељу пре подне подмладак Слоге и краљевачки Металац одиграли су тренинг утакмицу. Победили су младићи Слоге са 2:1

Д. Ц.

ТРЕНЕР РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ БРАНА РАДОВИЋ:

Веровао сам у њихов тријумф

Краљево — После повратка са Балканског шампионата наша редакција добила је писмо од тренера државне репрезентације Југославије у кросу Бране Радовића чији је један део објављујемо:

„С обзиром да сам на припремама у Удљцу провео дуже времена са Вукомановићем и Станковићем имао сам увида у њихов рад, а као тренер репрезентације за Балкански крос, знао сам да су обојица солидно припремљена јер су своје тренинге у потпуности извршавали. Ово нарочито важи за Вукомановића који је дне-

вно преваљивао и по 40 километара.

Како је крос првенство одржано на изванредном травнатом терену „Глифада“ у Атини, вероватно на јбољем у Европи, нашим тркачима одговарала је таква подлога што се одразило и на успех који су постигли. Кросу је присуствовао велики број Атинана за које се сматра да су најстручнији познаваоци атлетике у свету. Они су дошли да подрже своје такмичаре, али када се мали Југословен у трци на 6.000 метара нагло одвојио од осталих, публици се допала њего-

ва одважност и сви су листом почели да бодре Вукомановића. Имао сам утисак да трчи Грк, а не Југословен. Бора Станковић применио је своју тактику. Све до пред крај трке трчао је у групи, 30-так метара иза Вукомановића, а онда се пред циљем нагло издвојио готово сустигао свог сутрањина и обојица су истовремено прошли кроз циљ далеко испред осталих такмичара.

Тако су два млада Краљевчана направила малу сензацију у колевци атлетике у Атини.

Pionir

Industrija čokolade i bombona
Subotica

Нуди свима вама добро познатог „НЕГРА“ - који не може да се споме не без

„НЕГРО“ - ЈЕ ОЦА-ЧАР ГРЛА

Који се већ 30 година производи и пакује по сталној рецептури у овој фабрици.

„Пионир“ у 1972. години даће тржишту девет и по милиона килограма чоколаде, бомбона и десерта.

Оглашавајте
у листу
ИБАРСКЕ
НОВОСТИ

УПЛАЋЕНА СРЕДСТВА
ЗА ИЗГРАДЊУ СПОМЕН-ПАРКА
ОД 12. 3. 1972. ДО 26. 3. 1972. ГОДИНЕ

КОЛЕКТИВИ

	Дин.
— ОШ „Чибуковачки партизани“ Краљево —	1.000
— СО Звездара — Београд —	2.000
— „Савремена жена“ — Загреб —	500
— СО Приштина —	5.000
— „Соко“ — Лучани —	500
— Шумско газдинство Нови Пазар —	462
— Каменорезачка радња „Градина“ Брвеник	100

ГРАЂАНИ

Анђелко, Петар и Василија Трајић Београд.
Од личних доходака запослених уплаћено 2.325
Фонд за изградњу Спомен-парка жиро р-н 618-652-41
Укупно уплаћено од 12. 3. 1972. до 26. 3. 1972. г. 12.183

Управни одбор фонда захваљује

Посетите први краљевачки butik специјализовану робну кућу
»Центротекстил« у Краљеву

У робној кући »Центротекстил« на Тргу Маршала Тито

— КОЈА ИМА ПРОДАЈНИ ПРОСТОР ОД 455 КВАДРАТНИХ МЕТАРА У ПРИ ЗЕМЉУ И СУТЕРЕНУ, МОЖЕТЕ НАБАВИТИ ПОТПУНО НОВЕ АРТИКЛЕ ОД КОЈИХ 50% ДО САДА НИЈЕ МОГЛО ДА СЕ КУПИ У КРАЉЕВАЧКИМ ПРОДАВНИЦАМА.

— РОБНА КУЋА »ЦЕНТРОТЕКСТИЛ« РАСПОЛАЖЕ ОДЕЉЕЊИМА: МУШКЕ,

ЖЕНСКЕ И ДЕЧЈЕ КОНФЕКЦИЈЕ, ТРИКОТАЖОМ И РУБЉЕМ, ОБУЉОМ КОЖНОМ ГАЛАНТЕРИЈОМ И ПАРФИ МЕРИЈОМ.

— РОБНУ КУЋУ »ЦЕНТРОТЕКСТИЛ« СНАБДЕВАЈУ СВОЈИМ ПРОИЗВОДИМА 30 ЧЛАНИЦА »ИНКОТЕКСА« КАО И СВЕ ОСТАЛЕ РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ ГРАНЕ ТЕКСТИЛА И ОБУЉЕ.

ПОСЕТИТЕ РОБНУ КУЋУ »ЦЕНТРОТЕКСТИЛ« У КРАЉЕВУ

Југобанка

ОБАВЕШТАВА своје штедише ПЛАН ЗГОДИТАКА ДРУГОГ КОЛА ЛУТРИЈЕ ЗА ШТЕДИШЕ ЈУГОБАНКЕ

(ДВА ИЗВЛАЧЕЊА)

26 ПРЕМИЈА ОД ДИН. 20.000.— ДИН. 520.000.—
14 ПРЕМИЈА ОД ДИН. 10.000.— ДИН. 140.000.—
52 ЗГОДИТКА ОД ДИН. 5.000.— ДИН. 260.000.—
517 ЗГОДИТАКА ОД ДИН. 1.000.— ДИН. 517.000.—
2530 ЗГОДИТАКА ОД ДИН. 300.— ДИН. 759.000.—
8040 ЗГОДИТАКА ОД ДИН. 100.— ДИН. 804.000.—

11179

3.000.000.—

— ОВАЈ ФОНД ЗГОДИТАКА РАВНОМЕРНО СЕ РАСПОРЕЂУЈЕ НА ОБА ИЗВЛАЧЕЊА ПО ПОСЛОВНИМ ЈЕДИНИЦАМА ЈУГОБАНКЕ, СРАЗМЕРНО УЧЕШЋУ СРЕДСТАВА ШТЕДЊЕ ГРАЂАНА. ПРВО ИЗВЛАЧЕЊЕ ЗГОДИТАКА ОБАВИЋЕ СЕ У НЕДЕЉУ 23. АПРИЛА 1972. ГОДИНЕ. СВИ ЗГОДИЦИ СУ НОВЧАНИ.

— У ОВОМ КОЛУ УЧЕСТВУЈУ СВЕ ДОСАДАШЊЕ И НОВЕ ШТЕДИШЕ ОРОЧЕНЕ ШТЕДЊЕ.

— КАКО ЈУГОБАНКА НЕ СМАЊУЈЕ КАМАТУ УЧЕСНИЦИМА, ЊЕНА ЛУТРИЈА ЗА ШТЕДИШЕ ИМА ИСКЉУЧИВ КАРАКТЕР НАГРАЂИВАЊА ШТЕДИША.

— СТОГА, СА ОВИМ КОЛОМ ЈУГОБАНКА УВОДИ ПО ЈЕДНОСТАВЉЕН СИСТЕМ ИЗВЛАЧЕЊА ЗГОДИТАКА БЕЗ СРЕЂАКА. УМЕСТО СРЕЂАКА, КОМИСИЈА — ОДРЕЂЕНА ОД НАДЛЕЖНЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ЋЕ ИЗВЛАЧИТИ ТАЛОНЕ СА БРОЈЕВИМА ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА, КАО И ДЕВИЗНИХ РАЧУНА ГРАЂАНА.

— ЈЕДАН ТАЛОН ВАЖИ ЗА СВАКИХ 1.000 ДИНАРА ОРОЧЕНЕ ШТЕДЊЕ, ПРЕМА ТОМЕ: ЗА СВАКОГ ШТЕДИШУ КОМИСИЈСКИ ЋЕ СЕ ИЗДВОЈИТИ ОНОЛИКО ТАЛОНА КОЛИКО ПУТА ИМА ПО 1.000.— ДИНАРА НА ОРОЧЕНОЈ ШТЕДЊИ.

ШТЕДИШЕ ЈУГОБАНКЕ!

ОРОЧИТЕ ШТЕДНЕ УЛОГЕ И ТИМЕ ОБЕЗБЕДИТЕ БЕСПЛАТНО УЧЕСТВОВАЊЕ У ОВОЈ ВЕЛИКОЈ ЛУТРИЈИ

АКО ЈОШ НИСТЕ — ПОСТАНИТЕ ШТЕДИША ЈУГОБАНКЕ!